

Koroiset

1/2010

Koroinen
Räntämäki
Halinen
Oriketo
Metsämäki

Maarian altaassa vilisee kaloja s. 7

Kestävän kehityksen Koroinen s. 8

Nummen kirjasto
aukesi uudistuneena s. 11

Aluetyö

Turussa alkoi vuonna 1994 sisäasiainministeriön toimeksiannosta kokeilu, jonka tarkoituksen oli osallistaa kaupunkilaisia päätöksentekoon. Kokeilu oli valtakunnallinen, ja pilottikuntina olivat Turku ja Espoo. Turussa kokeilusta vastasi aluksi Turun kaupunki.

Vuonna 2007 Turun kaupunki kilpailutti osallisuustoiminnan ja sopi aluekumppanuuden järjestämisestä Osuuskunta Kiisan

kanssa.

Kaupungin vuoden 2010 talousarviossa ei ole määrärahaa Osuuskunta Kiisan kanssa solmitun sopimuksen mukaiseen aluekumppanuustoimintaan, ja kokeilu on Turussa päättynyt.

Kaupunginhallitus totesi kokouksessaan 7.12.2009, että aluetyö ja osallisuus on kuitenkin tärkeää ja sitä tulisi jatkaa jollain muotoa myös tulevaisuudessa Turun kaupungissa. Siksi kokouksessa pää-

tettiin, että kaupunginhallituksen käsittelyyn tuodaan helmikuun loppuun mennessä esitys siitä, miten osallisuustoiminta jatkossa järjestetään.

Turkuseuran kaupunkiosajaosto tarttui asiaan ja teki kaupunginhallitukselle aloitteen, että se nimeäisi toimikunnan Turkuseuran, TPK:n (Turun pientalojen keskusjärjestö) ja Turun kaupungin edustajista. Asia on tällä hetkellä käsitellyssä ja puskaradion tietojen

mukaan se on menossa myönteisesti eteenpäin.

Ideana on, että aluetyö ja osallistuminen palaisi juurilleen ja sitä työtä tekisivät kaupunginosaseurat ja omakotiyhdistykset yhteistyössä omalla alueellaan. Tässä orastaa sen tapainen työ mitä esimerkiksi **Jaana Pirttisalo** toteutti tehokkaasti aluekumppanuushankkeessa. Näkyvänä työn tuloksena oli muun muassa Halisten koulun ympäristön ja piha-

alueen kunnostaminen.

Kun asiat

etenevät, niin alue-

eella pidetään erillinen tilaisuus uuden organisaation toimintavoista.

Tapio Jokinen
vastaava toimittaja

Terveiset Koroistentieltä!

Maa ilma ja maisemat muuttuvat! Kun Turun ammattikorkeakoulu otti haltuunsa vanhan Koroisten maatilan päätalon ja sitä välittömästi ympäröivät kansallisesti, maakunnallisesti ja maisemallisesti arvokkaat alueet, näin uusi aikakausi alueella alkoi.

Kaikki muutos ei kuitenkaan ole pelottavaa. Koroistenniemä avautui kaikelle Turulle tutustuttavaksi uuden kevyenliikenteen väylän ansiosta. Pikkuhiljaa uusi toiminta alkoi myös tilan vanhassa päärakennuksessa. Ensin vierailijat saivat kokea idyllisen mummola tunnelman opiskelijaosuuskunnan pyörittämässä sunnuntaikahvilassa, nyt toiminta LUMO-keskukseksi nimetyllä paikalla on monipuolistumassa myös entisiin karjarakennuksiin ja vanhalle kasvihuonealueelle.

Euroopan Unioni on osaltaan tukemassa luonnonmateriaaliosaamista rahoittamalla laajaa yhteistyöhanketta virolaisten kumppanien kanssa. Hankkeessa järjestetään luonnonmateriaaleihin liittyviä työpajoja, kursseja ja muita tapahtumia, joissa jaetaan tietoa ja lisätään kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia sekä toimia oman hyvinvoinnin ja elinympäristön hyväksi.

Lähiympäristömme on tulvillaan erilaisia materiaaleja luonnosta, jotka vain odottavat keräämistä huviksi tai hyödyksi.

Kaikki ovat tervetulleita mukaan, oppimaan, jakamaan oppimaansa ja tapaamaan uusia tuttavuuksia!

Yhteistyöterveisin
Päivi Simi ja Outi Tuomela

Promoting Natural Materials Know-how -projekti 2009–2012
LUMO-keskus, Koroistentie 2, Turku

aikakone

Palstalla seurataan Koroisten aluetta entisaikaan ja nyt

Prusi

Vanha kuva on otettu 1800-luvun lopulla tai 1900-luvun alussa. Kuvassa kulkeva tie on Vanha Tampereentie, joka vei Turusta pohjoiseen päin. Tien oikealla puolella näkyy Prusin talo, joka on yksi vanhimmista taloista Röntämäen alueella. Prusin talo on vuodelta 1557, jolloin Röntämäen talo jakaantui kahtia. Toisesta tuli Raimä ja toisesta Tuppi, myöhemmin nimeltään Prusi. Rakennukset purettiin 1960-luvulla.

Uudessa kuvassa kulkeva tie on entistä Vanhaa Tampereentietä, mutta se on nykyään muutettu kevyenliikenteen väyläksi ja on nimeltään Terseruksenkatu. Vanha Tampereentie siirrettiin 1980-luvun alussa kulkemaan muutama kymmenen metriä sivummalle.

Kuvan etualalla näkyvä keltainen rakennus on alun perin rakennettu kaupaksi 1950- ja 60-luvun vaihteen tietämillä. Siinä oli kolme osastoa: siirtomaatavara, maito-osasto ja lihaosasto, muistelee naapurustossa silloin asunut **Timo Leinonen**.

Kauppa toimi talossa vielä 1970-luvun alkupuolella, kunnes siihen muutti MP-Salonen, joka myi moottoripyöriä. Rakennuksen etuosassa oli silloin terassi ja paikallisella nuorisolla olikin tapana kerääntyä siihen viettämään aikaa iltaisin ja viikonloppuisin, kunnes sisätiloja laajennettiin terassille. Kun MP-team Salonen muutama vuosi sitten muutti Riimukadulle, muutettiin talo ravintolaksi.

Kuvan oikeassa laidassa Hamaronkadun varressa näkyy kerrostalo. Sen taakse, vanhan Prusin talon paikalle on rakennettu joku vuosi sitten rivitaloja ja ne pilkottavat ravintolarakennuksen vasemmalla puolella.

Lisää Prusin talon vaiheista voi lukea seuraavasta lehdestä.

Hanna Nurmi
Lähde: Maarian pitäjän historia I

1900-luvun alku

Turun maakuntamuseo/VSO

2009

Dmitri Ovtchinnikov

Löytyykö kokoelmistasi kuvia menneiden aikojen Koroista? Mielenkiintoinen muutos voi tapahtua muutamassa vuodessa, siinä on jo kuvan ja tarinan paikka. Ota yhteyttä toimitukseen toimitus@koroinen.fi tai 050 572 2530.

Koroiset

Ilmestyy

Neljä numeroa vuodessa: vuonna 2010 helmikuussa, huhtitoukokuun vaihteessa, elo-syyskuun vaihteessa ja joulukuun alussa

Jakelu

6500 kpl, jaetaan kotitalouksiin ja yrityksiin seuraavissa Turun kaupunginosissa: Koroinen, Röntämäki, Halinen, Oriketo, Metsämäki

Julkaisijat

Halinen-Röntämäki -seura, Halisten omakotiyhdistys, Hamaron pienkiinteistöomistajain yhdistys ry, Maarian seurakunnan Itä-Maarian alueneuvosto, Turun kristillinen opisto

Vastaava toimittaja

Tapio Jokinen, puh. 050 572 2530, sähköposti: jokinen.tapio@netti.fi

Toimituskunta

Ann-Christin Antell, Jaakko Erola, Tytti Issakainen, Tapio Jokinen, Tuuli Kastemaa, Eija Leino, Timo Leinonen, Virpi Lummevuo, Hanna Nurmi, Dmitri Ovtchinnikov, Janne Peltonen, Pertti Pussinen, Pirjo Ranti

Toimitus

toimitus@koroinen.fi

Kansikuva

Dmitri Ovtchinnikov

Ulkoasu

Janne Peltonen

Painopaikka

Finepress Oy, Turku

Ilmoitusmyynti

Tapio Jokinen, puh. 050 572 2530, sähköposti: jokinen.tapio@netti.fi Ilmoitustilaa on myös myytävänä Koroisten internetsivuille www.koroinen.fi

Ilmoitusaineistot

Valmis ilmoitusaineisto pdf-muodossa osoitteeseen ilmoitukset@koroinen.fi viimeistään 2 viikkoa ennen lehden julkaisuviikkoa

Ilmoituksen suunnittelu ja tekstiladonta

0,10 e/pmm, aineisto osoitteeseen ilmoitukset@koroinen.fi viimeistään 2 viikkoa ennen lehden julkaisuviikkoa

Maksuliikenne

Liedon Osuuspankki 471330-230411

Lehden vastuu

Ilmoituksen julkaisemisesta satuneesta virheestä lehden suurin vastuu rajoittuu ilmoituksen hinnan korvaamiseen. Lehti ei vastaa virheestä, joka aiheutuu esim. puutteellisesta tai virheellisestä ilmoitusaineistosta, puhelinvälityksessä tapahtuneesta väärinkäytöksestä tai epäselvästä käsikirjoituksesta.

Ilmoitushinnat

koko sivu	2310 e
puoli sivua vaaka	1150 e
puoli sivua pysty	1150 e
1/4 sivua	684 e
1/8 sivua	331 e
1/16 sivua	155 e
1/32 sivua	78 e

Alennukset

Vuosialennus 20% (neljä lehteä/vuosi)

joutsen-
merkki
tähän!

www.koroinen.fi

Koroisissa tapahtuu kulttuuripääkaupunkivuonna

Koroinen – Turun syntysija -kulttuuripääkaupunkihankkeen sateenvarjon alle rakentuu monipuolinen tapahtumien vuosi. Ivar Tallgrenin kulttuuriperheestä kertovan näytelmän lisäksi heräävät alueen historia ja nykypäivä kaikkien nähtäväksi.

Tapahtumia työstetään kolmena osaprojektina: kyläjuhlat, Maarian kirkko ja sen ympäristö sekä Halinen-jokivarsi. Osa tapahtumista on jo olemassa, osa toteutetaan tänä vuonna ensimmäistä kertaa. Parhaiden on tarkoitus myös jäädä elämään kulttuuripääkaupunkivuoden jälkeenkin.

Halisten ja jokivarren osaprojektin osalta on tähän mennessä kartoitettu ideoita ja yhteistyökumppaneita sekä niitä tapahtumia, joita Koroisten alueella järjestetään kulttuuripääkaupunkivuonna.

Vaikka Koroisten alueelle hyväksyttiin vain muutama

virallinen kulttuuripääkaupunkihanke, on alue täynnä toimintaa ja tapahtumia vuonna 2011.

Aurajokisäätiö järjestää melontatapahtumia ja perinteisiä Myllärintuvan tapahtumia. Kulttuurikuntoilun keskuspuisto on Turun kaupungin usean hallintokunnan hanke ja yhtenä sen osana on Suomen Sydän, jossa rakennetaan reitti Turun keskustasta, Maaherran makasiinilta Liedon Vanhalinnaan. Suomen Sydämen polut kulkevat Koroisten ja Halisten Virnamäen kautta ja niiden varteen tulee opasteita.

Nummenpakan koulu ja sen Halisten yksikkö toteuttavat koululaisten harrastekerhoja sekä sisältöjä koululaisten ympäristö- ja kulttuuripolkuihin. Nummenpakan koulu toteuttaa myös **Jaakko Lavasteen** upean idean kulttuuriviestistä. Viesti lähtee Koroisista, suomen syntysijalta, ja etenee koululta koululle.

Ex Libris Aboensis järjestää esitelmätilaisuuksia ja teemanäyttelyitä, ensimmäinen jo kevään 2010 kirkolliskokouksen yhteydessä Turun kristillisellä opistolla.

Vesilaitosmuseon aukioloaikoja ja opastuksia on tarkoitus kehittää ja lisätä myös elämyksellisyttä kävijän vierailun rikastuttamiseksi.

Aurajoen toisella puolella Nummenpakaseura järjestää kotiseutuhenkiset Nummenpakapäivät yhdessä Nummenpakan koulun kanssa. Tänä vuonna ne järjestetään 25.5.2010.

Nummen kirjasto tarjoaa uusittuja tilojaan mm. näyteltyiden ja erilaisten tilaisuuksien järjestämiseen. Pullervo Pöllö on syntynyt Nummen kirjastossa, näkyy Koroiset-lehden sivuilla ja alkaa elää Halisten metsissä. Siitä voi tehdä havaintoja mm. kävelen Virnamäen pensaikossa ja meloen Aurajoen ranta-työryillä.

Kotiseutuyhdistys Halinen-Räntämäki tuottaa kotiseutuetkiä alueen arkeologisen kulttuurin, luonnon monimuotoisuuden ja nykyasutuksen tee-

Dmitri Ovtchinnikov

Aurajokivarressa tapahtuu kulttuuripääkaupunkivuonna 2011.

mojen merkeissä. Perinteinen HaliSilta on myös monikulttuurisen alueen yhteistyön tulos. Tänä vuonna HaliSilta järjestetään 18.5.2010 klo 18–20.

Tapahtumien ja teemojen aihiot sekä toimijoiden joukko täsmentyy jatkuvasti, idearik-kautta ja innokkuutta toteuttamiseen löytyy. Talkoohenki on herännyt.

Tervetuloa Myllärintuvan palaveriin 16.2.2010, 18.3.2010 ja 15.4.2010 klo 17.00.

Pirjo Ranti
projektipäällikkö
Halinen-jokivarsi
Koroinen – Turun syntysija

Kyläjuhlat kokoavat alueen

Ensimmäiset Koroisten kyläjuhlat elokuussa

Kulttuuripääkaupunkivuonna kaupunginosat heräävät mukaan toimintaan. Koroisten alue on ensimmäisten joukossa valmistelemassa omia yhteisiä juhliaan. Juhliin kutsutaan kaikki Räntämäen, Halisten, Orikedon ja Metsämäen asukkaat. Ja saa niihin muitakin eksyä.

Ensimmäiset kyläjuhlat järjestetään jo tänä vuonna, lauantaina 14. elokuuta. Juhlat kestävät puolesta päivästä puoleen yöhön, ja puuhaa ja ohjelmaa riittää kaiken ikäisille. Elokuisten kyläjuhlien teemana on sadonkorjuu ja erityisesti huomioidaan lapset ohjelmaa suunniteltaessa.

Ensimmäisten kyläjuhlien paikkana on Koroisten tila, joka sijaitsee Koroisten niemellä hyvien pyöräily- ja kävelyreittien varrella. Tilan remontoidut piharakennukset ja niiden väliin jäävä laaja sisäpiha vetävät kerralla viisikin sataa juhlijaa.

Kyläjuhlia järjestämään kutsutaan kaikkia kiinnostuneita. Päävastuun juhlista kantavat Turun ammattikorkeakoulun Lumo-Keskus ja Koroinen – Turun syntysija -kulttuuripääkaupunkihanke. Kyläjuhlapäällikkönä toimii **Jaakko Ero-la**. Valmistelu- ja järjestelytyöhön kaivataan kuitenkin useita kymmeniä ihmisiä.

Kyläjuhlia valmisteleva työryhmä kokoontuu kevään aikana kerran kuukaudessa: 17. helmikuuta 2010, 17. maaliskuuta 2010, 14. huhtikuuta 2010 ja 12. toukokuuta 2010. Kaikki kokoukset alkavat klo 18.00 ja ne pidetään Koroisten Lumo-keskuksessa.

Vuonna 2011, varsinaisena kulttuuripääkaupunkivuonna, järjestetään kahdet kyläjuhlat: ensimmäiset alkukesästä ja toiset elokuussa.

Jotta juhlajoilla riittää katsottavaa, kuunneltavaa, ruokaa, juomaa ja puuhaa, tarvitaan monta ihmistä tekemään vähemmän hehkeitäkin asioita, kuten opastamaan liikennettä ja huolehtimaan jätepuoleista. Hyvällä suunnittelulla ja onnistuneilla järjestelyillä saadaan aikaan kaikille hauska päivä ja hienoja muistoja.

Tervetuloa mukaan suunnittelemaan, järjestelemään, esiintymään ja siivoamaan!

Hanna Nurmi
koordinaattori
Koroinen – Turun syntysija
2011@koroinen.fi
GSM: 050 373 1031

Navan nuorisoseura

Ivar Tallgrenin yhteisvastuupäivällinen Maarian pappilassa sunnuntaina 7.3. klo 16

Maarian pappilan vanha rovasti **Ivar Tallgren** "herää henkiin" ja tarjoilee päivällistä yhteisvastuun hyväksi.

Päivällistilaisuutta, jonka ruokalista juontuu 1900-luvun alkuvuosikymmeniin, isännöivät rovasti Ivar Tallgren ja kirkkoherra **Heimo Rinne**. Päivällisen lomassa musiikkia, **Liisa Malmivaara** (piano) ja **Janne Malmivaara** (viulu).

Yhteisvastuupäivällinen 40 €, lippuja saa **Jaana Rantalalta** jaana.rantala@evl.fi puh. 040-3417 285

Tilaisuuden järjestävät Maarian seurakunta/ yhteisvastuu ja lähetystyö sekä Koroinen – Turun syntysija kulttuuripääkaupunkihanke 2011.

Tule mukaan tekemään teatteria!

Maarian rovasti **Ivar Tallgrenin** kulttuuriperheestä tekeillä oleva näytelmäteksti valmistuu syyskuu 2010, jolloin alkavat näytelmäharjoitukset.

Esitys toteutetaan harrastelijavoimin ja harjoitukset alkavat keväällä 2010.

Näytelmä kuuluu osana Koroinen – Turun syntysija -hankkeeseen, joka on virallista Turun kulttuuripääkaupunkiohjelmaa ensi vuonna.

Aikaisempi näyttelijäkokemus ei ole mitenkään välttämätön, vaan kevään koulutuksissa pureudutaan näyttelemisen ja teatterin tekemisen perusteisiin. Lisäksi tutustutaan Ivar Tallgrenin ja hänen aikalaistensa elämään ja kulttuuriin.

Tallgren-näytelmän lisäksi valmistuu useita pieniä esityksiä, jotka liittyvät alueen muinais- ja lähihistoriaan ja joissa esiintyjä on kussakin vain muutama. Nämä pienet esitykset toteutetaan kevyellä rekvisiitalla asioiden oikeilla tapahtumapaikoilla: maalari kertoo Maarian kirkon kattomaalauksista, piispat esittelevät Koroisten niemeä, **Pehr Kalm** kertoo elämästään ja kasveistaan kädet mullassa Maarian pappilan puutarhassa.

Ivar Tallgrenista kertovan näytelmän ohjaa teatteri-ilmaisun ohjaaja **Mervi Rankila-Källström**. Mervi on aikaisemmin tehnyt ohjaustöitä

harrastaja- ja ammattiteattereissa, keskiaikaisille markkinoille vuosina 2006 ja 2007 sekä ohjannut opetusryhmiä mm. Raision lapsi- ja nuorisoteatterissa. Hän myös kantaa päävastuun tämän kevään draamaharjoituksista.

Lisäksi harjoitusviikonloppuina tutustutaan aikaan ja paikkoihin. Kahdella ensimmäisellä kerralla kulttuurioppaana toimii näytelmän toinen käsikirjoittaja, kirjailija **Tytti Issakainen**.

Harjoitukset toteutetaan kurssiviikonloppuina yhteistyössä Turun kristillisen opiston kanssa. Harjoitusviikonloput ovat kaksipäiväisiä: perjantaina harjoitellaan klo 17–21 ja lauantaina klo 10–18. Perjantain harjoituksiin sisältyy kevyt iltapala ja lauantaisin lounas ja kahvi.

Harjoitusviikonloppuihin ilmoit-taudutaan Turun kristillisen opiston kurssipalveluihin **Hilkka Ollikaiselle** 19. helmikuuta 2010 mennessä joko puhelimitse tai sähköpostilla: puhelin (02) 412 3612 tai hilkka.ollikainen@tk-opisto.fi.

Tervetuloa mukaan!

Harjoitusaikataulu keväällä 2010

- pe 26.3. Esittäytyminen ja produktion esittely
- la 27.3. Ryhmäytymisharjoituksia sekä pienryhmiin jakautumista, näytelmien ajankuvien tarkennuksia
- pe 16.4. Ryhmäytymisharjoituksia, improvisaatioita sekä roolihahmojen työstöä
- la 17.4. Roolihahmojen työstöä ja tekstiharjoituksia
- pe 23.4. Pilottiesityksen harjoitus
- la 24.4. Pilottiesityksen harjoitus
- pe 21.5. Pilottiesityksen harjoitus
- la 22.5. Pilottiesityksen harjoitus

Mitä Koroisten tilan rakennuksille kuuluu?

Dmitri Ovchinnikov

Koroisten piharakennuksen kattoa kunnostetaan.

Tilaliikelaitokselta **Pirkko Kunnari** vastaa, että viime vuoden syksyllä navettarakennuksen kattotyötä jatkettiin siten, että joenpuoleinen sivu saatiin kuntoon.

Nyt on pihanpuoleinen katto aloitettu ja se on tarkoitus korjata purettuun osaan asti.

Kaupungissa kiinteistöjä siirrettiin vuodenvaihteessa Tilaliikelaitokselta Kiinteistölaitokselle ja Koroinen oli täl-

lä listalla.

Jatkosta ei Kunnari osaa siis sanoa enempää, seuraavat päätökset tehdään Kiinteistöliikelaitoksella. Tämä kesken-eräinen katto päätettiin tehdä kuitenkin loppuun.

Hanna Nurmi

Dmitri Ovchinnikov

Pitkään jatkuneet kovat pakkaset laittoivat Koroisten talon putkiston koetukselle. Ilari Luojola näyttää halki mennyttä putkea, joka sulatettiin sähkökaapeleiden avulla.

HUOLLOT JA KORJAUKSET
KAIKKIIN AUTOMERKKEIHIN.
MYÖS ILMASTOINTIHUOLLOT JA
DIAGNOSTIIKKATESTAUKSET.

AUTO-SALO
Kärsämäentie 4 Turku
Puh. (02) 2539 331

**Terve-
tuloa!**

**Hyvitämme
vähintään**

2000,-

**autosta kuin autosta
vaihdossa yli 6000 euron
vaihtoautoon!**

Rinta-Joupin Autoliike Oy

Yli 1000 autoa:
www.rinta-jouppi.com

Ma 9-20 • Ti-pe 9-18 • la 10-15
Piiskakuja 10, TURKU p. (02) 281 0281

LAJITTELE

JÄTTEET HELPOSTI KOTIPIHASSASI!

**QUATTROSELECT KAIKKI -NELIÖKEROISEN ASTIAN
AVULLA KÄSITTELET KAIKKI KOTITALOUTESI JÄTTEET.**

QuattroSelect Kaikki on omakoti- ja rivitaloille sekä pienyrityksille tarkoitettu 370 l nelilokeroinen jätteastia, jonka avulla kierrätät

- keräyspaperin ja kartongin
- metallin
- kovat muovipakkaukset
- lasin (lisälokero saatavilla)

QuattroSelect Kaikki -astian avulla kerätään myös polttokelpoinen jäte, joten **kaikki kotitaloutesi jätteet hoituvat samalla astialla.**

Astia tyhjennetään yhdellä kertaa erikoisvalmisteisella nelilokeroisella keräysautolla, joka pitää jätteet erillään myös kuljetuksen aikana. Sinun ei enää tarvitse kuljettaa jätteitäsi keräyspisteisiin. Kaikki lajittelemasi jätteet päätyvät teollisuuden raaka-aineeksi.

KIERRÄTTÄMÄLLÄ

- puolitat polttoon tai kaatopaikalle päätyvän jätteen määrän
- vähennät kasvihuonepäästöjä
- säästät luonnonvaroja

TILAUKSET JA HINTATIEDUSTELUT:

asiakaspalvelu.turku@sitafinland.fi
puhelin 010 540 152
WWW.SITA.FI/QS

**VASTUUTA
YMPÄRISTÖSTÄ
VAIVATTOMASTI!**

**PALVELU-
LUPAUS:**
Ensimmäiset 3 kk
QuattroSelect-
palvelu on
veloitukseton.

Yli 70 vuotta puutavarakauppaa

– Kevään korvalla pientalorakentajan kannattaa ryhtyä rakentamaan terasseja tai kuisteja ja muita piharakenteita, sillä kestopuu on nyt edullista, vinkkaa Rakentajan Sarokkaan toimitusjohtaja Juha Leppäkoski.

– Terassit ja kaunis pihapiiri lisäävät asumisviihtyvyyttä. Lisäksi nyt on saatavilla todella luotettavia ja hyviä asentajia töihin, mikä oli todellinen pullonkaula aiemmin, hän sanoo.

Samaa mieltä on myös työtoveri ja ”sihteerikkö” **Onnipetteri**, 10-vuotias kerrynterrieri. Onni-Petteri on joka päivä Leppäkosken mukana töissä, jopa oma makuualusta on sijoitettu toimitusjohtajan huoneen nurkkaan.

– Vuorotellen siinä sitten levätään, myhäilee letkeä Leppäkoski. Muulla ajalla hän hoitaa liikettä ja Onni-Petteri pitää järjestystä yllä. Palkkana on pieni suklaapatukka silloin tällöin – siis Onnipetterille.

Juha Leppäkoski on luotannut rakennustarvikeliike Sarokasta yli 30 vuotta. Kaiken kaikkiaan mittarissa alkaa olla 40 vuotta samalla alalla.

Ensi vuonna juhlietaan myös 20-vuotistaivalta Orikedolla. Sinne Sarokas muutti vuonna 1991 Voimakadulta suurempiin ja nykyaikaisempiin kol-

men hehtaarin toimitiloihin ja laajensi samalla tuotevalikoimaansa.

Kaiken kaikkiaan Sarokkaan historia alkaa jo 1930-luvulta, kun isoisä **Urho Sarokas** perusti fanerimyymälän Eskelinkadulle ja myi siellä vanerin lisäksi viiluja, kuitulevyä ja koivukeppejä. Yritys on toiminut myös Hämeenkadulla sekä Itäharjulla.

Vanhat tutut asiakkaat

Nykyisin Sarokas on ns. täyden palvelun talo. Tuotevalikoima on reilussa 70 vuodessa laajentunut kattamaan kaikki rakennustarvikkeet. Ja saman katon alla.

– Tämä on perheyrittäjä ja lähes koko suku on ollut ja on täällä töissä. Leppäkosken vaimo **Marjaana** toimii business-controllerina eli siis ”pi-

tää meit ukkoi kurissa”, kuten Juha Leppäkoski nauraa. Töitä paiskivat myös poika **Antti**, äitiyslomalla juuri nyt olevat tyttäret sekä vävy, hän laskee. – Olen jotenkin kasvanut tähän touhuun kiinni pienestä pitäen, sillä jouduin ”puikkoihin” jo 25-vuotiaana kun isäni kuoli. Se oli kova paikka.

– Ehkä näen asian vaaleanpunaisten silmälasien läpi, mutta minusta talon henki on hyvä juuri siksi, että tunnemme toisemme niin hyvin, hän toteaa. – Työilmapiiri pysyy siksi hyvänä.

– Me yritämme parhaamme mukaan palvella, hän toteaa samalla kun asiakkaita viuhahtaa hänen oveliaan tuostakin. – Melkein kaikki ovat vanhoja tuttuja, kun olen täällä ollut koko ikäni, kuittaa Leppäkoski.

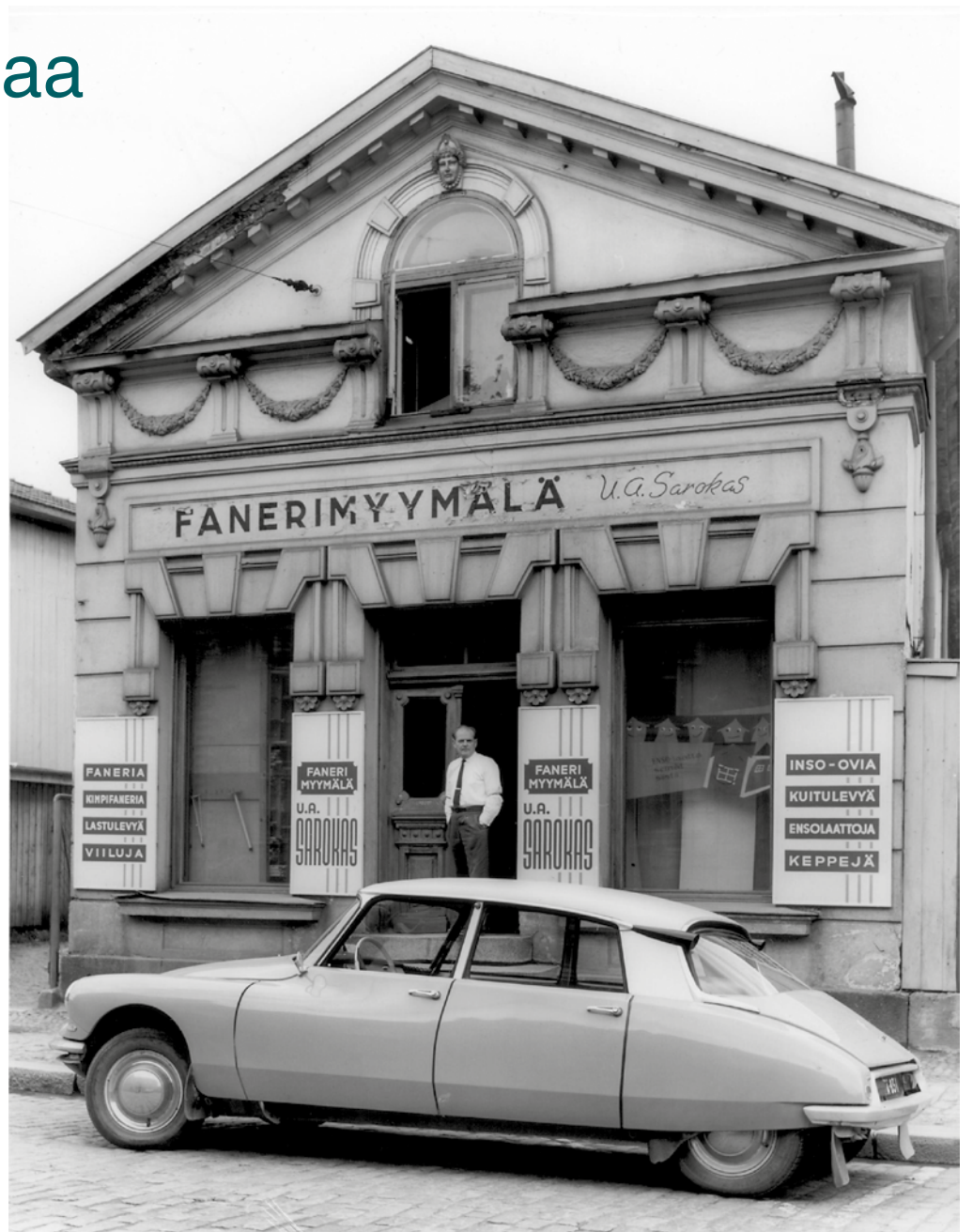
Kiitosta häneltä saa mm. pihamyyni, missä tavaroiden nouto on todella ripeää.

– Siellä tullaan heti kysymään, että mitä saisi olla, hän kehaisee. Yleinen uskomushan on, että etenkin rautakaupoissa asiakas saa selvityksin ja jos haluaa palvelua, saa odottaa sitä kiltisti ja pitkään. Samoin ruuveja ja muita pikkutavaroita harvoin saa yksitellen, vaikka asiakas ei enempää tarvitsisikaan.

Vanha tuttu henkilökunta

Monet rakentajat ja rakennustarvikeliikkeet ovat joutuneet lomauttamaan tai irtisanomaan henkilökuntaansa taantuman purtua alaan, mutta Sarokkaalla niin ei ole tarvinnut tehdä.

Etenkin suuret rakentajat ovat huonommassa jamassa, sen sijaan pien- ja korjausrakentaminen ovat selvinneet taantumasta melko hyvin. Materiaalien hinnat ovat joko laskeneet tai pysyneet ennallaan. Juuri siksi pientaloasujan kannattaa

Juha Leppäkosken isoisä Urho Sarokas perusti fanerimyymälän Eskelinkadulle ja myi siellä vanerin lisäksi viiluja, kuitulevyä ja koivukeppejä. Toimitilat olivat hieman nykyisiä vaatimattomammat.

nyt käyttää tilasuutta hyväkseen, kun tarvikkeita ja hyviä työmiehiä on saatavilla. Kun nousu alkaa, hinnat nousevat ja luotettavat tekijät viedään käsistä.

Leppäkosken mukaan hyvää henkeä todistaa sekin, että sama porukka on ollut remmissä pitkään eikä kellokortteja ja muita valvontamenetelmiä tarvita.

– Homma on aika rentoa, sanoo Leppäkoski ja Onnipetteri haukahtaa ollakseen samaa mieltä.

Kaikki montusta savupiippuun

Sarokkaan tuotevalikoima kattaa kaiken rakentamiseen ja remontointiin tarvittavan eli sahatavarat, höylätavarat, pa-

neelit, listat, kestopuut, ovet, ikkunat, kamiinat ja elementtitakat, rakennuslevyt, sisustustarvikkeet, eristeet, parkeetit, maalit sekä muut nippelit ja nappelit. Viimeisin lisäys valikoimaan ovat laatat ja laatoitustarvikkeet, kuten seinä- ja lattialaatat, lasimosaiikit, terassilaatat ja lasitiilet.

Tuotteissa painopistealueita ovat puutavaran ohella sisustustarvikkeet, erikoispaneelit sekä ovet ja ikkunat.

– Eräs todella nopeasti kasvava tarve on asennus, johon käytämme yhteistyökumppaneitamme. Ihmiset eivät enää rakenna tai korjaa niin paljon itse kuin ennen vanhaan ja talkoot ovat lähes unohtunut luonnonvara. Nykyajan nuor-

ten miesten käsissä pysyy paremmin tietokonehiiri kuin vasara ja kotitalousvähennys on vielä lisännyt tätä tendenssiä, toteaa Leppäkoski. – Nykyisin pelataan mieluummin golfia sillä aikaa, kun luotettava asentaja tekee työt kotona.

Asennustöissä Sarokas takaa aina laadun eli sen, että työn jälki on todella hyvää ja luotettavaa. – Etenkin naisten olisi hyvä oivaltaa tämä; meiltä saa tilattua asentajan mittaamaan parkettien ja oven mitat valmiiksi. Meillä on omat alihankkijat, jotka ovat luotettaviksi todettuja, vakuuttaa Leppäkoski.

Teksti ja kuvat: Erja Ekholm

Sarokkaan painopistealueisiin kuuluvat myös saunat, joiden malleihin voi liikkeessä tutustua. Löylyistä pitävät myös Onnipetteri ja Juha Leppäkoski.

Kebabit, burgerit, salaatit...

**TURUN VANHIN
KEBAB-RAVINTOLA**

**KUNINGAS
KEBAB**

www.kuningaskebab.fi

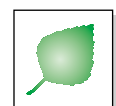
Itäinen Pitkäkatu 90
ma-la 10.30-22.00
su 12.00-22.00
puh. (02) 235 4059

Kahdeksan oikein asiakaspalvelussa!

Meillä hyvän palvelun saaminen ei ole turista kiinni. Paikallisuuspankit on valittu jo kahdeksatta kertaa Suomen parhaan asiakaspalvelun pankiksi.*

Tervetuloa meille, kun haluat aidosti tarpeitasi vastaavaa ja arkijärkistä pankkipalvelua. Osuustoiminnallisina yrityksinä olemme tottuneet olemaan omiemme asiailta.

Soita, niin sovitaan Sinulle parhaiten sopiva aika asioitteesi hoitoon!

LIEDON OSUUSPANKKI

Lieto, Hyvättyläntie 10, puh. 471 1400
Lieto, Aseman konttori, puh. 471 1450
Turku, Hämeenkatu 12, puh. 471 1470

www.liedonosuuspankki.fi

Edellisen pihakilpailun omakotisarjan voitto vuonna 2007 tuli Röntämäkeen.

Nyt on haussa kulttuuri- pääkaupungin upein piha!

Turun pientalojen keskusjärjestön, Turkuseuran ja Turun kaupungin yhteistyönä järjestetään Turussa laajin koskaan järjestetty pihakilpailu kulttuuripääkaupunkivuoden 2011 kunniaksi.

Kilpailun tavoitteena on nostaa turkulaisien pihojen ilmettä niin, että ne osaltaan rakentaisivat kaupunkikuvasta juhluvuodeksi mahdollisimman viihtyisän ja tasokkaan. Samalla kaikki turkulaiset pääsevät itse osallistumaan kulttuuripääkaupunkivuoden rakentamiseen.

Jotta tavoitteeseen päästään, työ on alettava jo keväällä 2010, painottaa pihakilpailun palkintolautakunnan puheenjohtaja Raimo Narjus.

Kilpailu järjestetään kaupungin niillä alueilla, joitten kaupunginosaseurat tai omakotiyhdistykset ilmoittautuvat TPK:lle tai Turkuseuralle. Kaikkien toivotaan olevan mukana: upeat pihat ovat koko kaupungin ylpeys ja ilo.

Työ kanavoituu Turun omakotiyhdistysten ja kaupunginosaseurojen kautta niin, että niistä kukin valitsee keskuudestaan oman alueadnin. Palkintolautakunta kutsuu raadit kokoon ja antaa niille ohjeet, joiden mukaan pihojat arvioidaan. Raati etsii oman alueensa parhaat pihat ja ilmoittaa ne kilpailuun.

Kilpailussa on yhteensä viisi sarjaa: omakotipihat, lomapihat, kerrostalopihat, yrityspihat ja julkiset pihat. Kukin yhdistys tai seura saa kilpailla kaikissa niissä sarjoissa, joiden pihojat sen alueelta löytyy.

Pihakilpailun yhteydessä julistetaan myös liekehtivän oranssinvärinen Kulttuuripääkaupunkitulppaani. Puutarhuri **Arno Kasvin** Hollannista turkulaisille valitseman tulppaanin sipuleita tulee ensi syksyksi myyntiin Turun puutarhaliikkeisiin. Itse kukin voi silloin istuttaa pihalleen joko vain omaksi ilokseen tai pihakilpailun merkeissä kukkaloiston, joka jää vuosiksi muistutamaan Turun vuodesta Euroopan kulttuuripääkaupunkina.

Myös pihojen valaistus on kulttuuripääkaupunkipihakilpailussa erityinen huomion kohde. Narjus toivoo, että turkulaispihoilakin huomattaisiin, miten valaisimilla voi korostaa pihan hienoja yksityiskohtia ja luoda tunnelmaa.

Kilpailupihoilta etsitään myös Kulttuurikaupunkivuoden pihatunnusta: yksilöllistä kiinnekohtaa, joka voi olla joko esine, puu, rakennelma tai muu laadukas yksityiskohta. Luovuus palkitaan.

Palkintoja ja kunniamainintoja jaetaan kussakin sarjassa useita.

Pihakilpailun palkintolautakunta

www.lassila-tikanoja.fi

L&T:n Nelilokeropalvelun avulla
lajittelu ja kierrätys on vaivatonta.
Kokeile niin huomaat!

**WIKLUNDIN
APTEEKKI**

**Turun
KOTIPESULA**
Mattojen ja kodintekstiilien palvelupesula
Ruunikkatu 3
Orikedon postin vieressä
Puh. (02) 238 7799
www.turunkotipesula.fi
kari.karpelin@turunkotipesula.fi
• Nopeasti
• Edullisesti
• Vaivattomasti
Plyysi- ja käytävämatot laakavesipesuna

**kukkakauppa
NUMMEN NARSISSI KY**
Vanha Hämeentie 29
Turku
Puh. 237 2005
AVOINNA:
Ark. 9.00–18.00
La–Su 9.00–14.00

Vesi on kohtuullista ja kaloja runsaasti

Maarian altaan tilasta uusia tutkimustuloksia

Maarian allas ympäristöineen on ollut laajan kiinnostuksen kohteena viime aikoina. Maisemaltaan kauniin alueen muodostuminen Turun kupeeseen on jo sinällään mielenkiintoinen osa lähihistoriaa. Allas padottiin Aurajoen sivu-uomaan Paattistenjokeen eli Vähäjokeen vuonna 1980 Turun raakavesialtaaksi ja varavesilähteeksi. Vesialueen pinta-ala on noin 70 hehtaaria, syvimmillään vettä on padon äärellä jopa 12 metriä. Padottu jokilaakso muuttui viehättäväksi järvimaisemaksi.

Suurimmillaan altaan käyttö varavesilähteenä lienee ollut noin 150 päivää vuodessa vuonna 2004, nykyään allasta käytetään noin viikon ajan vuodessa. Koska allasta on käytetty vedenoton lähteenä, sille on asetettu omat, vesioikeuden päätöksellä annetut erityiset suojamääräykset, jotka rajoittavat alueen koskevat muun muassa jätevesien käsittelyä, peltojen lannoitusta sekä muiden vedenlaadulle haitallisten aineiden käyttöä.

Maarian altaan rooli tulee muuttumaan lähitulevaisuudessa, kun paljon keskustelua herättänyt Turun Seudun tekopohjavesihanke toteutunee ja alueen talousvettä aletaan ottaa Kokemäenjoesta Virttaankan-kaan tekopohjavesijärjestelmän kautta. Maarian alueelle on lähiainakoina tulossa paljon uusia eri toimijoiden suunnitelmia ja toimenpiteitä. Maarian altaan pato tulee säilymään vastaisuudessaakin, mutta altaan jatkokäytöstä ja rajoituksista ei ole varmaa tietoa.

Tulevaisuuden mahdollisuudet ovat saaneet liikkeelle myös paikallista aktiivisuutta. Osayleiskaavavalmistelu ja siihen liittyvä ulkoilureittisuunnittelu ovat jakaneet mielipiteitä ja herättäneet keskustelua toimijoiden ja asukkaiden keskuudessa. Altaan vieressä sijaitseva metsäaluehan ja allas sinälläänkin ovat tärkeitä ulkoilu- ja virkistyskohteita paikallisille asukkaille ja muillekin retkeilijöille. Kaupungin kupeessa sijaitseva keidas tarjoaa paljon mahdollisuuksia alueen vastaiselle kehittämiselle.

Tutkimusta hankerahoituksella

Aurajokisäätiö kiinnostui osaltaan vaikuttamaan Maarian altaan ja sen ympäristön kehittämiseen ja käynnisti keväällä 2009 hankkeen, jossa selvitetään muutosprosessia ja tulevaisuuden suunnitelmia Maarian altaalla. Hankkeelle on myönnetty osarahoitusta Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman Leader-toimintalinjasta Varsin Hyvä ry:n ja

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kautta.

Syksyn 2009 aikana Aurajokisäätiön Maarian Allas-hankkeessa työstettiin muun muassa koekalastukset ja -ravustukset sekä tutkittiin vedenlaadun kehitystä vuodesta 1981 lähtien pääasiassa Turun vesilaitoksen laajan aineiston pohjalta.

Veden laatu vaihtelee

Paattistenjoki tuo Maarian altaaseen vettä niin yläjuoksun suoalueilta kuin savipitoisilta maanviljelysalueiltaakin. Vesi on luonnostaan savisameaa kuten Aurajokikin ja se on maatalouden, haja-asutuksen, pienteollisuuden ja luonnonhuuhtoumien kuormittamaa. Pitkinä kuivakausina vesi kirjastuu, mutta tulvat sekoittavat sen uudelleen. Vesi on altaan syvyydestä johtuen myös kerroksista. Vedenlaatu ei aina ole ollut paras mahdollinen, ja allas on kärsinyt myös sinileväkukinnoina ja rehevöitymisestä. Viimeinen voimakas leväkukinta on ajoittunut vuoteen 2006. Raakavetenä Maarian vesi on jossain määrin verrattavissa Aurajoen veteen.

Turun Vesilaitos on kerännyt vuosien ja vuosikymmenten mittaan laajalti vedenlaatua koskevaa aineistoa. Yksittäisten vedenlaatua määrittävien tekijöiden suhteen voidaan kerätystä materiaalista vetää jonkinasteisia johtopäätöksiä. Kunkin vuoden mittaustulokset riippuvat kuitenkin paljon säätilasta, kuivuudesta ja sateista, joten yleisiä johtopäätöksiä vedenlaadun kehityksestä on vaikeaa vetää. Selkeää muutostrendiä suuntaan tai toiseen kohdejaksolla ei ollut havaittavissa. Vesilaitoksen aineisto antaisi kuitenkin mahdollisuuden laajemmallekin tutkimustyölle, mitä lyhyen hankkeen puitteissa oli mahdollista tehdä.

Aurajokisäätiön hankkeen puitteissa tehdyn suppean tarkastelun perusteella Maarian allas ei ole joutunut sisäisen kuormituksen kierteeseen, joten se on hyvä kohde vesien-

suojelupanostuksille. Ulkoisten tekijöiden kuten jätevesien ja maatalouden vaikutukset tulisi silti muistaa altaan veden hyvinvoinnissa ja sen laadun parantamistoimissa.

Ahven valtalajina, kuhaa voisi istuttaa

Maarian altaan koekalastukset ajoittuivat elokuulle 2009 ja tulokset valmistuivat syksyn aikana. Koekalastuksen perusteella kalakanta on melko runsas, keskimäärin kaloja saatiin noin kolme kiloa verkkoa kohti. Vajaa kymmenen vuotta aiemmin koekalastuksen saalis oli painossa mitattuna lähes puolet vähemmän. Tuolloin yksittäiset kalat olivat kuitenkin keskimäärin suurikokoisempia. Tulokset eivät ehkä kuitenkaan ole täysin vertailukelpoiset, sillä tutkimukset toteutettiin eri aikaan kesästä. Viime kesän kalastuksessa verkot olivat myös vedessä pitempään.

Altaan yleisin kalalaji on tuttu ahven. Rehevöityneissä vesissä yleisen särkikalan osuus ei ollut hälyttävän suuri. Saaliiksi saatiin kaikenkokoista kalaa, joten esimerkiksi happikadosta johtuvia lisääntymisongelmia ei ilmennyt. Petokalojen osuus Maarian altaan koekalastuksen saaliista oli muutaman prosentin luokkaa. Saaliiksi saatiin nimittäin vain yksi hauki, toinenkin oli jäädy verkkoihin, mutta pääsi karkuun.

Todellisuudessa petokalojen osuus Maarian altaan kalastosta saattaa olla kymmenen prosentin luokkaa, koska hauet eivät koeverkkoihin kovin hyvin tartukaan. Silti petokalojen osuus saisi olla suurempikin, vallankin kun särkikaloja altaassa on runsaasti. Esimerkiksi kuha saattaisi sopeutua hyvin Maarian sameaan ja syvään veteen, ja sen viihtyminen altaalla lisäisi varmastikin alueen mielenkiintoa virkistyskalastajien keskuudessa.

Ravut ovat kadonneet

Maarian altaassa on aikanaan viihtynyt myös jokirapu, mutta vuoden 2009 koeravustuksissa ei saksiniekkokja saatu lainkaan saaliiksi. Syitä rapujen katoamiseen vajaan kymmenen vuoden ajanjaksolla voi vain arvailla. Mahdollisesti altaan pohjan olosuhteet ovat muuttuneet jokiravulle epäedullisiksi tai ravut ovat voineet saada jostain rapuruton.

Tulosten varmistamiseksi koeravustuksen voisi uusia

Hanna Nurmi

kuluvana kesänä. Mikäli jatkossakaan jokirapuja ei löydy, alueelle voisi istuttaa täplärapuja, mikä toki vaatii viranomaisluvan.

Virkistyskalastus pian mahdollista

Lounais-Suomen kalastusalue on visioinut Maarian altaan virkistyskäytön kehittämistä kalastuksen osalta. Altaalla on jatkossa paljon mahdollisuuksia myös vapaa-ajan kalastuksen ja ravustuksen kannalta. Tulevaisuudessa altaassa ehkä polskii enemmän ahvenia, kuha lisääntyy ja kasvaa hyvin ja altaalla on mahdollista myös ravustaa. Lohikalakin saattaisi nousta merestä altaaseen asti, mikäli sen penkereeseen saataisiin toteutettua kalatie.

Virkistyskalastuksen kehittäminen vaatii luonnollisesti myös työtä ja rahoitusta sekä tietysti tarkkaa suunnittelua, johon toteutetut koekalastuksetkin varmasti antavat osaltaan eväitä. Välineitä ovat esimerkiksi tehokalastukset ja istutukset. Kalakannan rakenteen edistäminen kulkee käsi kädessä myös vedenlaadun parantamisen kanssa. Kaiken kaikkiaan on tärkeää, että altaan vedenlaatua seurattaisiin myös jatkossa, vaikka käyttö raakavesilähteenä loppuisikin.

Aurajokisäätiön Maarian allas -hanke jatkuu maaliskuun

2010 loppuun saakka. Hankkeen loppuraportti julkaistaan kevään aikana. Hankkeessa teetetut koekalastukset ja -ravustukset ovat työstäneet **Perttu Louhesto** ja **Olli Ylönen** Lounais-Suomen kalastusalueelta. Vedenlaadun kehityksen laati **Katariina Kiviluoto**,

asiantuntijana toimi käyttöpäällikkö **Pirkko Pajakko** Turun Vesilaitokselta. Raportit ovat kokonaisuudessaan luettavissa Aurajokisäätiön nettisivuilla www.aurajoki.net.

Sinikka Kauko-Vainio
toiminnanjohtaja
Aurajokisäätiö

Muinaisuutus Maarian altaalla

Maarian altaan työryällä, vanhan Paimalan koulun takana Kukonmäessä, sijaitsi vanha rytäköitynyt kaivo, jonka Maarian Allas ry halusi täyttää jotta kukaan ei siihen lankeaisi, loukkaisi. Onneksi Museoviraston tutkija kävi katsomassa paikkaa ja totesi kaivon rakennetun muinaislähteen paikalle; mahdollisesti jo kivikauden ihmiset ovat käyttäneet sitä. Lähde puhdistettiin ja aidattiin talkoovoimin kaupungin myöntämin varoin. Lähteeseen pulppuaa kirkasta vettä, tosin kaivo vaatii vielä puhdistusta.

Vanhan perimäuskomuksen mukaan lähteen vesi olisi ollut parantavaa. Niin tai näin, on huikeaa ajatella lähdettä siltana meidän aikamme ja muinaisuuden välillä.

Päivi K. Eskola

Talkooväkeä kunnostamassa Maarian altaan reunalta löytynyttä muinaislähdettä.

Hyvät neuvot. Vahva kasvu. Henkilökohtaisen suunnitelman avulla säästösi kasvavat paremmin.

Soita Asiakaspalveluumme 0200 3000 (pvm/mpm) ma-pe 8-20.

Teemme sen mahdolliseksi

nordea.fi

Nordea

Nordea Pankki Suomi Oy

PARTURI
KAMPAAMO

Parturikassa

Avoimna:
ma-ti-to-pe 9-17
ke 10-19
la 9-14

Maija Lehtiö
Halisten liikekeskus
Gregorius IX:n tie 8
20540 Turku
Puh. 02-2370 656

Koroisten päärakennuksen pääatalon nykyinen ristipääty on rakennettu 1930-luvulla kahden erillisen torpan väliin.

Pääatalon pihapiiri ja karjapiha kokonaisuudessaan mahdollistaa isoimpienkin kesäjuhlien järjestämisen. Kesäjuhlat vuonna 2009.

Kestävän kehityksen Koroinen

Aurajokilaakso on valittu yhdeksi Suomen kansallismäisemmistä. Se on myös keskeinen osa Turkuun suunnitella olevaa kansallista kaupunkipuistoa. Koroisten ja koko Aurajokilaakson kulttuurimaisemassa ihmisen ja luonnon välinen pitkäaikainen vuorovaikutus on selvästi näkyvässä. Kokonaisuudessaan Aurajokilaakso kuvastaa osaltaan suomalaista identiteettiä. Koroisten maatalan rakennukset ja sitä ympäröivät pellot kertovat maanviljelyperinteestä. Vain kahden kilometrin etäisyydellä Turun ydinkeskusta on löydettävissä rauhaa henkivä maalaismaisema ja maalaistalon pihapiiri.

Turun ammattikorkeakoulu ja Koroisten yhteinen historia alkaa vuodesta 2000, kun Turun ammattikorkeakoulun kestävä kehityksen koulutusohjelma vuokrasi rantatalon opiskelijoiden asunnoiksi

si ja ekologisen elämäntavan koekentäksi. Samana vuonna myös luonnonmukaisen viljelyn käyttöön varattu pelto siirtyi koulutusohjelman käyttöön.

Koroisten torpparisuvun pitkäaikaisista vuokra-asukaista viimeinen muutti pois vuonna 2007. Koroinen ei kuitenkaan autoitunut, sillä Turun kaupungin tilalaitos tarjosi Koroisten kaikkia rakennuksia Turun ammattikorkeakoululle, koska arvokkaalle tilakokonaisuudelle haluttiin löytää yksi toimija useiden sijaan. Koroisten maatala-alueen asuinrakennuksista neljässä asutaan. Rannassa sijaitsevassa ekotalossa asuu opiskelijoita, entisessä väentuvassa ammattikorkeakoulun henkilökuntaa ja entisessä muonamiehen torpassa kaupungin vuokralainen. Yksi vanhoista torpista on yksityisessä omistuksessa.

Vuoden 2007 jälkeen ammattikorkeakoulu onkin toiminut aktiivisesti Koroisilla.

Nykyisin päärakennuksessa toimii sunnuntaikahvila ja luonnonmateriaalien ja niistä valmistettujen käsitöiden myymälä sekä näyttelytila. Päärakennuksen tiloja ja saunaa vuokrataan myös ulkopuolisille. Majoituspalveluita voi tiedustella. Koroisten sunnuntaikahvilaa, myymälää ja tilojen vuokraustoimintaa pyörittää opiskelijasuuskunta Tekym.

Projektielämää

Tähän mennessä Koroisilla on toiminut maakunnan kehittämishankkeilla tuettu Lumo-projekti (2007 – 2009), jossa luonnonmateriaalit nostettiin tarkastelun keskiöön ja kehitettiin luonnonmateriaaliosaamista. Erityistä huomiota kiinnitettiin myös eri toimijoiden verkostoitumiseen. Lumo-projektin antia olivat muun muassa 'Risua ja rautalankaa' -näyttely ja risukurssit, erilaiset luennot ja monet muut kurssit sekä työpajat. Projektissa kehitettiin paikallista luonnonmateriaaliosaamista ja ideointia uusia luonnonmateriaalien käyttötapoja, materiaalipankki sekä perustettiin lumoverkosto.fi -internetsivusto.

Vuosina 2009 – 2012 Koroisilla toimii ammattikorkeakoulun koordinoima poikialainen ProNatMat-hanke (Promoting Natural Materials know-how), joka on EU:n tukema suomalais-virolainen yhteistyöhanke. ProNatMat-hankkeessa kehitetään luonnonmateriaaliosaamista edelleen. Hankkeen alkuvaiheessa on jo toteutettu olkituohinäyttely, joulupajat, puistopuuseminaari ja tuorepuun työpaja.

Lumo-keskuksen tulevaisuus

Tulevaisuudessa Koroisilla toimii Lumo-keskus, jonka toiminta levittäytyy kaikkiin Koroisten maatalan kunnos-

tettuihin rakennuksiin. Lumo-keskus on luonnonmateriaaliosaamisen tietotaitokeskus ja luonnonmateriaalipankki, jonka palveluita kaikki halukkaat voivat ostaa. Suurella yleisöllä on edelleenkin mahdollisuus seurata läheltä keskuksen ja toimintojen kehittymistä. Lumo-keskuksen toimintaan kuuluvat erilaiset kurssit, työpajat ja näyttelyt.

Vanhoihin navettarakennuksiin on suunniteltu, ja osittain jo toteutettukin, luonnonmateriaalien ja restauroinnin materiaali- ja työpankki. Alueelle kehitetään materiaali- ja työpankkiin lisäksi kiinteitä työpajoja ja palveluita kuten esimerkiksi puutoilu-, suunnittelu-, sahaus- ja korjauspalveluita. Toimintamalliksi on suunniteltu monialaista työsuuskuntaa.

Lumo-keskus tekee yhteistyötä myös muiden projektien kanssa. Esimerkiksi kulttuuripääkaupunki 2011 -hankkeista Flux Aura ja Fluxations, Saunalaab ja Kulttuurikuntailon keskuspuisto -hanke liittyvät kiinteästi Lumo-keskukseen ja Koroisten alueeseen. Tiivistä yhteistyötä tehdään myös lähialueen taiteilijoiden ja käsityöläisten kanssa.

Puistopuiden uusi elämä

Monet ohikulkijat ovat ehkä ihmetelleet valtavia puunrunkoja ja risukasoja Koroisten kävelytien varressa. Mistään sivukaatopaikasta ei kuitenkaan ole kyse, vaan puumateriaali odottaa jatkokäsittelyä.

Turun kaupunkialueelta kaadetaan vuosittain merkittävä määrä puistopuita eri syistä. Aina kun vanhoja ja arvokkaita puistopuita kaadetaan, syntyy voimakasta vastustusta ja vahvoja tunteenilmauksia. Vanhoja, isoja puita kun ei voi korvata mitenkään. Kevein perustein vanhojen puiden kaatoon ei kaupunkialueella kuitenkaan lähdetä, vaan yleensä kaatamispäätökseen on syynä puusairauksia, lahovaurioita ja mahdollinen puun kaatuminen tai repeämisvaara.

Viherlaitos istuttaa kaadettujen puiden tilalle uusia. Puiden kaatamista vastustavat voivat lohduttautua ajatuksella, että nuoret kasvussa olevat puut sitovat hiilidioksidia paljon tehokkaammin kuin vanhat hitaasti kasvavat puut. Nuoret puut siis vain parantavat puistojen kykyä toimia kaupungin keuhkoina.

Kaadettujen puistopuiden lisäksi Turun ammattikorkeakoulu tekee kaupungin viherlaitoksen kanssa yhteistyötä myös tutkimalla elävien puiden tuentatapoja, esimerkiksi selvittämällä miten metallituenta vaikuttaa puuhun.

Puistopuiden palauttamista esimerkiksi penkinä tai lasten kiipeilytelineenä takaisin kasvuympäristöön on ideoitu. Tätä toimintapalvelua voisi kehittää yksityiseenkin käyttöön.

Rungonosien tai kantojen jättämistä puistoon näkyviin on myös ehdotettu.

Kaadetut puut on aiemmin

kuljetettu kaatopaikalle ja sieltä polttoon, mutta nyt niille on kehitetty uusiokäyttöä. Osa materiaalista siirtyy aikanaan Lumo-keskuksen materiaali-varastoon, osa käytetään esimerkiksi ammattikorkeakoulun opetuksessa, osa menee muuhun käyttöön. Puumateriaalin oikea käsittely ja säilytys on ammattitaitoa vaativaa tehtävää.

Sekä muotoilun että puualan opiskelijoilla ja ammattilaisilla on käyttöä puuainekselle. Suunnitteilla on myös sahauspalvelutoiminnan aloittaminen Lumo-keskuksessa. Tällöin puualan opiskelijat osallistuisivat sahaustoimintaan ja sen myötä myös yritystoimintaan.

Puuaineksesta voidaan suunnitella ja tehdä erilaisia käyttö- ja taide-esineitä. Opiskelijat voivat koulutuksessaan hyödyntää materiaali-varaston tarjoamia mahdollisuuksia. Materiaalia ja/tai suunnitelmia voidaan myydä

"Paimensoittajia kolmessa polvessa" -näyttely avataan toukokuussa 2010. Jarkko Aallonloiske teki ensimmäisen paimensoittimensa tasan 50 vuotta sitten helmikuussa 1960 Teppo Revon opissa.

Seija Laaksosen Tuohi- ja olkirijijien näyttely salissa huhtikuun loppuun saakka. (Kuva OT)

Outi Tuomela

Aurajoen rannan rauhaa kesäiltana.

Outi Tuomela

Puistopuut ovat osa LUMO-keskuksen materiaalipankkia. paksujen puiden jatkokäsittely on pitkäaikainen prosessi, esimerkiksi sisäisen jännityksen purkautumiseen voi mennä neljä vuottakin.

Outi Tuomela

Tähmagnolia kukkii loisteliaasti toukokuun alussa.

myös ulkopuolisille lopullista toteutusta varten. Esimerkiksi monet käsityöläiset ja taiteilijat voivat hyödyntää massiivisia puurunkoja, joiden hankkiminen ei aina ole helppoa. Hopeapajun käytöstä taiteessa on Koroisilla nähtävissä **Miika Karttusen** installaatio *"Como una grande famiglia: una Bimba, una Donna, un Uomo"* navettarakennusten viereisellä nurmella.

Pihalla ja puutarhassa

Kestävän kehityksen opetus-ikäytössä olevalla pellolla viljellään yksivuotisia vihanneksia ja yrttejä. Opetuskäyttöön varatulla alueella on myös viinimarjapensaita ja pieni monivuotisten yrttien maa. Lisäksi käytössä on kasvilarva. Pellolla noudatetaan viisivuotista viljelykiertoa. Vihannessato on tähän mennessä käytetty opiskelijoiden omiin tarpeisiin, mutta satokauden ylijäämämäärä myydään myös lähialueen asukkaille. Loppukesästä kannattaa siis tarkkailla Kahvila Koroisten ilmoituksia, esimerkiksi luomu-mustaherukkaa on ollut myynnissä itse poimien.

Koroisten kasvihuoneet ovat muisto vain: tilan pihapiirissä oleva pienoiskasvihuone on yksityisessä käytössä. Viljapellot ja muut viljelykäytössä olevat pellot ovat vuokralla. Syksyisin kukkapeltona loistava alue on vuokrattu yksityiselle toimijalle koeviljelypelloksi.

Keväällä Koroisilla alkaa tutustuminen permakulttuu-

riin. Ensin opiskellaan perusteita 12.3. järjestettävällä luennolla. Sen jälkeen alkaa permakulttuurin mukaisen metsäpuutarhamallin pienimuotoinen käytännön toteutus. Permakulttuuria voisi luonnehtia ajatusmalliksi, jossa pyritään sopeuttamaan ihmistoiminta luonnon ehtoihin, eikä toisin päin kuten yleensä tehdään.

Jokivarren vanhaa rantaniittyä sekä villiintyneen historiallisen puutarhan kunnostusta suunnitellaan ja toteutetaan mahdollisuuksien mukaan. Puutarhan kunnostuksessa riittää työtä ja kaikki ovat tervetulleita niittotalkoisiin!

Kyläjuhlat Koroisilla

Koroisten, Rantämäen, Orikedon ja Halisten alueen yhteiset Kyläjuhlat pidetään Koroisissa 14.8. Kyläjuhlien ohjelmaa on suunniteltu vasta alustavasti, eli vielä ehdit mukaan. Kaikki ideat ja ehdotukset ovat tervetulleita. Organisointi- ja talkootyöntekijöiden lisäksi juhliin tarvitaan esiintyjä ja mukaan toivotaan myös alueen yrittäjiä. Kyläjuhla on kaikkien yhteinen, kaikenikäisille suunnattu tapahtuma. Kyläjuhlien suunnittelu-kokoukset ovat aina neljän viikon välein keskiviikkoisin 17.2., 17.3., 14.4. ja 12.5. kello 18.00–19.30. Kokoukset pidetään Kahvila Koroisilla, osoitteessa Koroistentie 2.

Tanja Hallenberg
Outi Tuomela

LUMO-keskuksen ohjelmaa

Kahvila Koroinen on avoinna sunnuntaisin klo 11.00 - 15.00.

Seija Laaksosen tuohi- ja olkiryijyjä huhtikuun loppuun saakka.

ProNatMat seminaari 3.2. klo 9.00 - 15.30 (kts. ohjelma: www.lumoverkosto.fi).

5. - 7.2. ProNatMat-hanke mukana Turun Rakentamis- ja sisustamismessuilla muun muassa työnäytöksiin. Turun Messu- ja Kongressikeskus, Messukentänkatu 9 - 13.

Permakulttuuri-seminaari pe 12.3. klo 9.00 alkaen. Auditorio Monitori/AMK Sepänkatu 1. Permakulttuuri-työpaja, ilmoittautuminen la 13.3. LUMO-keskus.

Kevätpäivän sahaus 16. - 17.4. Tiedustelut: lumoverkosto@turkuamk.fi.

Paimensoittajia kolmessa polvessa -näyttely päärakenuksessa toukokuun alusta lähtien. Pillipäivät, musiikkijuhla 15.5. Paimensoitin-työpaja yli 7-vuotiaalle 16.5.

Koroisten, Rantämäen, Orikedon ja Halisten alueen yhteiset Kyläjuhlat pidetään Koroisissa 14.8. Ensimmäinen yhteinen suunnittelukokous on 17.2. klo 18.00 - 19.30 LUMO-keskuksessa, Koroistentie 2. Seuraavat sovitut suunnittelupäivät ovat aina keskiviikkoisin 17.3., 14.4. ja 12.5. kello 18.00 - 19.30. Tervetuloa mukaan suunnittelemaan ja järjestämään yhteisiä juhlia!

LUMO-keskuksen toiminta on avointa: tule ideoimaan, suunnittelemaan, toteuttamaan ja kehittämään toimintaamme. Tervetuloa mukaan! Ota yhteyttä projektikoordinaattoriin p. 044 907 4597.

Kahvilaa, myymälää ja tilavuokrausta koskevat asiat p. 040 3600 830 tai kahvilakoroinen@hotmail.com.

Tervetuloa Koroisiin!

ProNatMat-hankkeen ja LUMO-keskuksen ajankohtaisista ohjelmaa voi seurata osoitteessa www.lumoverkosto.fi. Lisäksi erilaisista tapahtumista tiedotetaan monien yhteistyökumppaneiden verkostoissa. Mikäli haluat ilmoittautua kurssiin tai postituslistalle, lähetä viestisi osoitteella lumoverkosto@turkuamk.fi.

Outi Tuomela

Kuvanveistäjä Miika Karttusen maakuntaa kiertävät veistokset ovat materiaaliltaan vanhaa hopeapajua.

MONIPUOLINEN LAATUVALIKOIMA PIKKUHERKUISTA REILUIHIN RUOKA-ANNOKSIIN!

- VEIKKAUS
- OLUTTA MUKAAN JOKA PÄIVÄ
- MYÖS KALASTUSLUVAT MEILTÄ!

TERVETULOA!

Aukioloajat: ma–pe 8–21, la 10–22, su 11–22

**GRILLI JA ELINTARVIKEKIOSKI
HALISTUPA**
Emmauksenkatu 1, p. (02) 253 9564

RAKENNUSLEVYJÄ vuodesta 1970

Luotettavaa ja hyvää palvelua,
nopeasti ja ammattitaidolla

LEVY-JAATI OY

Autokatu 2, Turku puh. 253 9200, fax 277 0990
email: levy-jaati@pp.nic.fi

Avoinna ark. 8–17

HYVÄ YHTEISÖ ASUA

Kohtelemme kaikkia hakijoita ja asukkaitamme tasavertaisesti. Ei ihme, että TVT Asunnot Oy ja Kiinteistö Oy Lehtolaakso asunnoissa asuu tuhansia turkulaisia. Kysy lisää ja tee asuntohakemus netissä tai palvelutoimistossamme.

TVT Asunnot Oy
Kiinteistö Oy Lehtolaakso
Käsityöläiskatu 3, 20100 Turku

Vaihde (02) 330 000 • Vuokraus (02) 262 4888 • Avoinna: ma 9.00–17.00
ti 10.00–15.45, ke–pe 9.00–15.45 • www.tvtasunnot.fi www.lehtolaakso.fi

Koirapuisto Röntämäkeen

Koiraihmiset ovat pitkään haaveilleet koirapuistosta Röntämäkeen. Lähimmät puistot löytyvät Ylioppilaskylästä ja Runosmäestä, joihin molempiin on matkaa useita kilometrejä.

Matka kävelen puistoon vie reippaasti kävelen vähintäänkin puoli tuntia. Edestakaisen runsaan tunnin kävelyn ja koiran ilottelutuokion yhteisajaksi tulee varata aikaa siis vähintään puolitoista tuntia.

Varsinkin arki-iltais, kun aika kuitenkin on rajallinen, tulee hypähtyä autoon, jos sellaisen sattuu omistamaan tai koirapuistovierailu jää väliin. Useimmiten juuri näin käy, esim. opiskelija harvoin omistaa auton.

Olisi tietysti niin lemmikkien kuin kaupungin intressi, että kun puistoja tehdään, ne ovat myös käytössä, koska on myös paikkoja, joihin on perustettu koirapuisto, mutta se poistetaan vähän käytön vuoksi. Röntämäessä uskon puiston täyttyvän koirista, niitä viipottaa iltasin runsaslukuisesti Röntämän kujilla. Koska koirilla ei ole mahdollisuutta osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun, pyyntöihin tai vaatimuksiin päätin ryhtyä tämä kerran haukkujen edustajaksi.

Aluksi täytyy pitää puolustuspuheenvuoro mahdollisia vastustajia varten: koirapuistot edistävät sekä koirien, että ihmisten terveyttä, sosiaalisuutta ja viihtyvyyttä. Koirapuistoissa tapaa ihmisiä ja voi keskustella sekä koirista, että päivän tapahtumista. Jos olet yksinäinen, hanki koira, niin löydät elämäsi uusia ulottuvuuksia. Koiran kasvatus-, tauti-, hoito- ym. lemmikkijutut täyttävät elämäsi, saat oletettavasti uusia tuttavuuksia jopa ystäviä.

Koirattomatkin hyötyvät. Koiran kakkaläjät vähenevät, koska koirat oppivat tekemään tarpeensa puistoissa, joissa on sitä varten keräilyastiat. Koiran ulkoiluttajat suuntaavat askeleensa puistojen ja siis kakkasäiliöiden luo.

Siispä tuumasta toimeen, päätin selvittää Röntämän koirapuistohankkeen mahdollisuudet ja tartuin luuriin.

Kiinteistölaitokselta Satu Alajärvi kertoo, että olen liikkeellä kreivin aikaan: kaupungin koirapuistoista on juuri viime vuoden puolella tehty kartoitusta ja asiaa on käsitelty kiinteistölaitoksen johtokunnassa kesä-kuussa.

Koirapuistoja kaupungissa on 18 kpl. 3 kpl on päätetty poistaa ja saman verran tehdä uusia sekä muutamia kunnostaa. Uusien puistojen paikat on päätetty alustavasti Katariinanlaaksoon, Kupittaan tai Nummen alueelle ja yksi keskustan alueelle. Kartassa vaihtoehtona näkyy myös Vätti.

Alanen sanoo, että paikkoja ei ole kiveen hakattu, hyviä vaihtoehtoja ja ideoita otetaan mielellään vastaan. Tästä ilahtuneena ehdottelin hänelle muutamia vaihtoehtoja Koroisista lenkkipolun maastoon tutkittavaksi. Hän lupasi tutkia asiaa.

Alanen on kirjoittanut asiasta ilahduttavan alustuksen, siteeraan siitä pätkän: ”Koira-aitaukset tulevat tarpeeseen, sillä koiran pitää päästä juoksemaan vapaana ja tapaamaan muita koiria turvallisesti ja ympäristöä häiritsemättä.” Sitähän mekin, minä, Nelli ja Unni. Ja muutama muu.

Pirkko Kunnari

Kuvassa Katja Kunnari, Unni ja Nelli.

Koroisten sukuneuvosto kokoontui Metsämäessä

Sukuneuvoston kokous alkoi yhteisellä lounaalla.

Metsämäen raviradan kabinetti muuttui kokoustilaksi, kun Koroisten sukuneuvosto kokoontui yhteen.

Sukuneuvosto kuuli esityksen Koroisten kulttuuripääkaupunkihankkeesta ja valmistautuu

Dmitri Ovchinnikov

pitämään sukkokouksen Turussa vuonna 2011.

Sukuneuvosto myös pohti, julkaistaanko muutama vuosi sitten valmistuneeseen sukkokirjaan ”Koroisten suku” vielä jatkoa, jossa kuvattaisiin omien vanhempien sukkopolvea.

Koroisten suku eri puolilla Suomea

– Koroisten sukua on levinnyt Turusta eri puolille Suomea suvun insinöörien ja kauppiaiden myötä, kertoo sukuseuran nykyinen puheenjohtaja Johannes Koroma.

– Suvussa on paljon rakennusmestareita ja insinöörejä, jotka olivat töissä rautateillä. Kun sana levisi, että rautatiet olivat luotettava työnantaja, siirtyivät monet muutkin samoihin töihin eri paikkoihin pitkin rataverkkoa.

Viiden vuoden välein pidettävät sukkokoukset keräävätkin väkeä laajalta alueelta. Viimeksi Loimaalla pidettyyn sukkokoukseen osallistui satatonta eri-ikäistä Koroisten sukuun kuuluvaa, nuorimmat alle 2-vuotiaita ja vanhimmat niitä, jotka vielä pääsivät liikkeelle.

– Sukkokouksissa tapaa

sellaisia ihmisiä, joilla on yhteinen historia ja joita ei muuten tapaisi, kuvailee Johannes Koroma sukkokousten antia. – On myös jännää lukea sukkohistoriaa, mitä esi-isät ovat tehneet.

Sukuseura syntyi serkkujen kokouksessa

Sukuseuran sai alkunsa, kun Johannes Koroman isä Kaarlo Koroma alkoi miettiä juuriaan ja historiaa ja teki 1970-luvun lopulla aloitteen sukuseuran perustamiseksi.

Kaarlo Koroma oli jo nuorena muuttanut Helsinkiin, mutta yhteys Turkuun säilyi ja hän piti ahkerasti yhteyttä sukulaisiin ja ystäviin. Kaarlo Koroma kirjoitti kirjoja etäämille sukulaisille ja siitä syntyi ajatus kokoontumisesta.

Suvulla oli myös kesämökki Ruissalossa, jossa Johannes Koromakin vietti nuorena kesänsä.

Sukuseuran alku oli vuonna 1985 pidetty serkkujen kokous. Sen jälkeen kokouksia on pidetty säännöllisesti viiden vuoden välein. Alkuun Johannes Koromakin osallistui kokouksiin isänsä patistelemana, mutta iän myötä on

kiinnostus sukuun ja sen juuriin kasvanut.

Seppiä ja sotilaita

Sukuseuran toimintaa organisoii sukuneuvosto, jossa ovat edustajat eri sukuhaaroista.

Sukuneuvoston nuorin jäsen, Kari Lavaste, on ollut mukana sukuseuran toiminnassa alusta lähtien. Hän on ollut mukana sukuneuvostossa jo lähes kaksikymmentä vuotta.

– Suvun historian selvittäminen on mielenkiintoista, vastaan tulee yllätyksiä, Kari Lavaste kertoo.

– Esimerkiksi isän suvun mieslinjaa pitkin taaksepäin mennessä löytyi Ruotsista tullut seppi. Sukuharassa miehet ovat olleet sotilaita monta polvea, yksi on ollut rakentamassa Suomenlinnaa. Suvun kautta tutustuu historiaan elävästi.

– Koroisten suvun jäsenet ovat edelleen kiinnostuneita siitä, mitä Koroisiin kuuluu. He seuraavat Koroisten tilan ja rakennusten käytöstä käyttävää keskustelua ja seuraavat innolla alueen tapahtumia.

Hanna Nurmi

HYÖTYTUULI

YMPÄRISTÖLLE HYVÄÄ ENERGIAA

Meiltä saat ympäristöystävällistä sähköä ja lämpöä kotiisi. Valjasta ehtymätön tuuli kotisi energianlähteeksi tai nauti uusiutuvilla energialähteillä tuotetusta lämmöstä. Lue lisää ympäristömyötäisestä energiastamme netistä www.turkuenergia.fi.

Solmi
oma Hyötytuuli-sopimuksesi netissä
www.turkuenergia.fi/hyotytuuli.

Wc-, käsi- ja muut pehmapaperit, henkilöhygieniatuotteet. Kaikki siivousaineet – ja välineet. Hyvät ohjeet kaupanpäälle. Nouda tai tilaa. Yrityksiin rahtivapaa toimitus.

SIISTI-PISTE OY
Orikedonkatu 23, 20380 TURKU
02-2510 231
Avoimna ark. 7.30 – 16.30

siisti piste

Tukku- ja vähittäismyymälä

www.siistipiste.fi

Dmitri Ovchinnikov

Nummen kirjaston kuulumisia

Nummen kirjasto on kokenut nuorennusleikkauksen: kasvovien kohotus ja laihdutus. Samassa rakennuksessa 36 vuotta toiminut kirjasto sai kumppanikseen sosiaali- ja terveystoimen Nummi-Halisen kotihoidon toimiston. Keski-ikä toi siis kumppanin myös toiselle puolelle...

Uudistettu kirjasto on värikäs ja toiminnallinen. Lasten osastolla on oma tietokone

lapsille sekä mukavia tyynejä ja uusia leluja. Tutut lasten omat vitriininäyttelyt jatkavat, keväällä on Seikkailupuiston satutunti pari kertaa ja 20.3. tulee suosittu lastentapahtuma Kirjastokaruselli. Tietenkin lapsille on kirjoja, lehtiä, elokuvia, musiikkia ja konsolipelejä, näistä ei ole säästetty yhtään.

Kirjastossa on nuorille oma nurkkaus, siellä voi pelata lautapelejä, lukea nuorten-

lehtiä ja fantasiakirjoja sekä tietysti seurustella kavereiden kanssa.

Kasvovienkohotuksesta jäi hiukan arpia ja voisi sanoa, että tikkejäkin on vielä poistamatta: entinen hyvä cd-koelma on kevään ajan Varissuon kirjastossa ja siitä on tarkoitus tehdä kaikkia lähikirjastoja kiertävä kokoelma. Nummeen hankitaan jonkin verran musiikkia, lähinnä rok-

kia ja poppia.

Sanoma- ja aikakauslehtiä tulee aivan sama määrä kuin aiemmin, lukupaikat vain on siroteltu ympäri kirjastosalia. Lehtien vanhoja numeroita ei toistaiseksi pystytä lainaamaan eikä kaikkia lehtiä tulla lainaamaan ollenkaan. Kerran kuukaudessa ilmestyvät lehdet pyritään tarroittamaan kevään aikana ja sitten niiden vanhoja numeroita pystyy lainaamaan.

Aikuisten kaunokirjallisuus on järjestetty uudelleen, omna ryhmään ovat jännitys, romantiikka, eräkirjat, sotakirjat ja huumori. Tietokirjat ovat pääkirjaston aihepiirijakoa mukailevassa järjestyksessä, entiset ei-lainattavat käsikirjaston kirjat kunkin kirjastoluokan alussa.

Taidenäyttelyt jatkuvat ja nyt näyttelyitä voi pitää myös digitaalisessa muodossa info-tv:n kautta.

Kirjastossa voi järjestää tapahtumia, osa hyllyköistä on siirrettävissä, joten tila joustaa. Näyttelyt ovat asiakkaiden järjestämiä, kannattaa ottaa

Dmitri Ovchinnikov

yhteyttä! Uutta keväällä on myös asukasraati, joka toivottavasti voi vaikuttaa moneen asiaan, sillä Nummen kirjasto on alueen asukkaiden oma kohtauspaikka. Kirjasto on avoinna maanantaista perjantaihin klo 11–19, tervetuloa!

Maija-Leena Alanko

Yhteystiedot:
Nummen kirjasto,
Töykkälänkatu 22, 20540 Turku,
puhelin 262 0762.
Kirjastonjohtaja Maija-Leena Alanko,
puh. 040 770 0233. Kirjaston
sähköposti nummi@turku.fi.

Dmitri Ovchinnikov

Uusi kohteemme Jaaninpuistossa

Ennakkomarkkinoinnissa

AS OY TURUN AHOKAUNOKKI

on neljäs Jaaninpuistoon rakennettavista yhtiöistä. Kohde sijaitsee uuden Tähtimökadun varrella, keskusta-alueen itäpuolella, pientaloalueen reunalla. Uudet kodit ovat valoisia, avaria ja toimivia ja sopivat erikokoisille perheille.

Tontille rakennetaan viisi rakennusta, joissa huoneistoja on yhteensä 19 kpl. Kaksi rakennusta toteutetaan ns kytettyinä asuintoina ja kolme rivitaloina. Kaikki rakennukset ovat kaksitasoisia. Asunto-kohtainen puoli-ilmainen varastotila on sisäänkäynnin yhteydessä. Kohteen rakentaminen alkaa mahdollisesti keväällä.

Huoneistotyytit ja hinnat alkaen

3h+k+s	87,5 m²	mh. 153.100	vh 240.600
4 h+k+s	88,0 m²	mh. 158.400	vh 246.400
4 h+k+s	98-99,5 m²	mh. 166.600	vh 264.600
5-6h+k+s	118 m²	mh. 200.600	vh 318.600

Tervetuloa uuteen kotiin!

asunnot.fi

Puheluhinnat 020-alkuisiin numeroihin ovat:
lankapuhelimesta 8,21 snt/puhelu + 6,9 snt/min tai
matkapuhelimesta 8,21 snt/puhelu + 16,9 snt/min
(sisältäen alv 22 %).

PALMBERG
TKU

Palmberg TKU Oy
Rauhankatu 11 A, 20100 Turku
Asuntomyynti palvelee ark. 9.30-16.00
Puhelin: 02071 58888
Faksi: 02071 58891
S-posti: asuntomyynti@palmberg-tku.fi
www.palmberg-tku.fi

LEMMINKÄINEN-KONSERNI

TURUN OSUUSKAUPPA - SINUN EDUKSESI VARSINAIS-SUOMESSA

Mikä yhdistää yli 114 000 varsinaissuomalaista taloutta? Se on oma osuuskauppa. Turun Osuuskaupan omistajina on jo yli 114 000 varsinaissuomalaista taloutta.

Oma osuuskauppa yhdistää ja tarjoaa palveluja niin arkeen kuin elämän suuriin juhlahetkiin.

Turun Osuuskaupassa olet hyvässä seurassa.

TOK
- Sinun eduksesi

PRISMA MARKET

www.tok.fi

Rakennusmestari Risto J. Rinteen muistolle

Saimme suruviestin 25.1.2010. Risto menehtyi vakavan sairauden murtamana. Hän oli syntynyt Turussa 5.10.1925. Kuollessaan hän oli 84-vuotias.

Risto teki elämäntyönsä rakennusmestarina turkulaisissa rakennusliikkeissä ja siirtyi sitten Turun kaupungin kiinteistörakennusmestariksi, jossa toimessa hän oli eläkkeelle lähtönsä saakka.

Risto oli monipuolinen yhdistysmies; häneltä riitti aikaa monenlaisiin yhdistys- ja järjestötehtäviin. Turun SDP:n puoluetoinnoissa hän oli täydellä mukana: eri lautakunnissa puheenjohtajana sekä jäsenenä ja myös valtuustoehdokkaana Turun valtuustoon. Hän toimi myös Heli Paasion vaalipäällikkönä eduskuntavaaleissa.

Nummenpakaseuran puheenjohtajana hän toimi useita vuosia saaden tästä työstä monia kunniamainintoja.

Hamaron pienikiinteistöomistajain yhdistyksen toiminnassa hän oli perustamisesta alkaen, yhdistyksen huvi- ja urheilutoimikunnassa useita vuosia. Puheenjohtajana hän oli yhdistyksessä vuosina 1990 ja 1991. Hamaron yhdistys muistaa kiittolisena ja muistoa kunnioittaen hänen tekemäänsä työtä alueen ja yhdistyksen hyväksi.

Urheilumiehenä Risto teki pitkän elämäntyön urheilijana sekä kilpailujen järjestäjänä. Suunnistuksesta tuli hänelle päälaji. Muistoissani ovat monet juoksulenkit, jotka teimme yhdessä. Olin monesti hänen seuranaan, kun hän järjesti suunnistuskilpailut ja laitettiin suunnistusrasteja paikoilleen.

Nuorena Risto oli Turun suunnistajissa, myöhemmin hän juoksi Mynämäen Suunnistajissa, Turun Visoissa sekä Maarian Mahdin joukkuekilpailussa että henkilökohtaisissa kilpailuissa. Rastiviikot olivat jokakesäinen tärkeä tapahtuma. Suunnistuksessa hän sai monia arvostettuja mitaleita Suomen mestaruudesta alkaen sekä tunnustusta suunnistuksen eteen tehdystä työstä.

Puolison menehtyminen oli Ristolle raskas isku, mutta tyttärien ja lastenlasten rakkaudella ja hoivalla hän jaksoi taivaltaa eteenpäin.

Minulle jäi kauniit muistot ystävyyydestä yli kolmenkymmenen vuoden ajalta. Ne eivät koskaan himmene.

Martti Lehtilä

terveydeksi!

Illalliset

– **Arvoisa Marsalkka! Oliko matkanne** Kauko-Itään tutkimusmatka vai vakoilumatka?

– Tjaah, mitä itse luulette?

– Kyllä se varmaan oli myös vakoilumatka. Teitthän koko ajan tarkkoja maantieteellisiä muistiinpanoja ja otitte paljon kuvia.

– Noo, vetäkää shiitä itse johtopäätöshet? Tutkimusmatkailijana voi kertoa yhtä ja toishta, mutta ymmärrätte varmaan, että shotilaan huulet ovat shinetöidy.

Osapuilleen näin meni keskustelu Marskin illallisilla. **Marsalkka Mannerheim** oli matkoillaan oppinut arvostamaan hyvää ruokaa. Hänet tunnettiin varsinaisena kulinaristina. Vähemmän tunnettua kuitenkin on, että Mannerheim avusti vuonna 1935 julkaistun kreivitär **Eva Mannerheim-Sparren** keittokirjan kirjoittamisessa neuvoillaan ja ruokaohjeillaan. Marskin erityisesti arvostamia ruokalajeja olivat Vorschmack, tattaripuuro, kaalipiirakka ja Kuha Walewska.

Illallisella mukana olivat juuri Vorschmack ja Kuha Walewska. Vorschmack on Itä-Euroopassa suosittu, alun perin juutalainen liharuoka. Sen valmistuksessa käytetään jauhettua lihaa, anjovista, silliä ja sipulia. Liha voi olla lampaan tai naudan lihaa. Kuha Walewskassa kuhafileet paistetaan uunivuossa ja maustetaan mm. sitruunalla ja dijon-sinapilla. Viereen pursotetaan perunasosetta. Kuha on saanut tietävästi nimensä puolalaisesta kreivitär Walewskasta.

Illallisen aikana pöydän ääressä istuvat vieraat saivat kysellä Marsalkalta tämän elämään liittyviä asioita. Koko ajan piti muistaa, että eletään Marskin aikaa. Nykyajasta hän ei osannut kertoa. Illallisen aikana käytiin läpi kiinnostavalla tavalla Suomen historiaa. Opin arvostamaan näyttämötaiteen maisteri **Timo Närhinsaloo**. Hän oli todella paneutunut Marsalkan elämään ja osasi kertoa tarinoita Marskin sihahtavalla ässällä ja ruotsinkieleen vivahtavalla aksentilla.

* * *

Ateria on kautta aikojen ollut tärkeä osa ihmisten välistä kanssakäymistä. Aterialla on kerrottu kuulumisia ja tarinoita. Yh-

teinen ateria on monissa perheissä ainoa tilanne, joka kokoaa koko perheen säännöllisesti yhteen. Ateria lähentää perheenjäseniä toisiinsa ja on tärkeä erityisesti lasten kehitykselle. Mutta myös vanhainkodeissa on havaittu, että kodinomaisen aterian pöytäliinoineen ja posliiniastioineen parantaa merkittävästi asukkaiden terveydentilaa. Eikä liike-elämäänsä vierasta aterioita. Pakinoitsija Olli kirjoitti jo aikoinaan, että kauppa käy parhaiten lounastuulella.

Mutta ateriyhteys on paljon muutakin kuin yhdessäoloa. Ateriyhteys merkitsee yhteenkuulumista, jakamista, keskinäistä luottamusta ja rakkautta. Yhteiselle aterialle kokoontuessa tulee väistämättä mieleen Oscar-palkittu elokuva, Ranskalainen illallinen. Se perustuu **Karen Blixenin** novelliin *Babetten pidot*, joka ilmestyi vuonna 1950. Elokuva sijoittuu 1800-luvun lopun Tanskaan, karuun Jyllantiin. Pariisista melskeitä pakoon lähtenyt huippukokki Babette tekee illallisen, joka sovitaa pienen kylän asukkaiden väliset vanhat ja syvät riidat.

Nyt meillä kaikilla on mahdollisuus osallistua yhteiselle aterialle. Kirkkoherra **Ivar Tallgren** kutsuu vieraakseen Maarian historialliseen pappilaan (ks. tämän lehden sivu 3). Tällä aterialla voi maistaa vuosisadan alun ruokaa ja vaihtaa ajatuksia Tallgrenin kanssa kirkosta, kulttuurista ja sen ajan turkulaisesta elämästä.

Pentti Huovinen

Kirjoittaja on Rääntämässä asuva lääkäri ja professori.

Sakari Forsman 9 v.

Suojaa pesämunasi!

Joustamme taloutesi mukaan. Sijoittaminen kannattaa – meidän kauttamme hankit edullisesti kodin, josta saat aina rahasi takaisin.

ELÄMÄSI KOKOISIA KOTEJA.

vaso
Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy

Rauhankatu 4, Turku • puh. 2747 000 • www.vaso.fi

Pullervo Pöllön tarinoita

Pullervo herää talviunilta

Hei, tässä Nummen kirjaston yövahti Pullervo Pöllö! Ai etteivät pöllöt nuku talviunta? Kyllä tästä pöllöstä siltä tuntuu, kun olen ollut niin kauan poissa Nummesta. Monet monet pitkät syksyiset yöt ja päivät lojuin Maikun sohvalla ja suoraan sanoen pitkästyin valtavasti. Muistatte varmaan, että pyrin välillä töihin ja se uuvutti niin, että sitten taas lojuminen olikin mukavaa.

Maikkua ei paljon syksyllä ja talvella näkynyt. Hän ei huolinut minua mukaansa kun Nummen kirjoja tahrattiin, ei kun tarrattiin. Tar-roi-tet-tiin, niin pitää sanoa. Huomasittekos, osaan lukea! Ainakin tikkukirjaimia ja tavutettuja sanoja. (Tykkään kyllä tikkuperunoista toistaiseksi enemmän kuin tikkukirjaimista.) Pel-le pie-ni, poi-mi sie-ni. Olen jo päässyt p-kirjaimeen, minusta se on tärkein kirjain, arvaatte varmaan miksi.

Rupesi ihan päässä kihisemään, kun opettelin lukemaan. Kihisi ja kutisi muutenkin, sulkien välissä pölysi. Syksyllä Maikku uhkasi minua kylvyllä ja niinhän siinä kävi, että jouduin pesulle. Yritin ehdottaa, että pakkasen auttaa, riittäisi että olen yön parvekkeella ulkona. Kokeilinkin sitä. Oli niin kylmä, että melkein palelin. Ihmettelin, miten jänikset jaksavat juosta pakkasessa. Näin ainakin kolme pupua. En päässyt tutustumaan niihin tarkemmin, koska en osaa avata parvekelaseja.

Minun pääni sillit eivät hävinneet pakkasessa. (Basillit, oikaisi Maikku). Nyt on liikkeellä jokin kamala tauti, se ei tartu pöllöihin mutta se voi ryömiä siipieni alle ja tarttua lapsiin. Minä en halua tartuttaa lapsiin mitään kamalaa, kivoja juttuja vaan! Enkä halua, että siipieni alle ryömii mitään sillejä tai pillejä. Niin oli pakko alistua kylpyyn. Kummasti se valkaisi sulkiani.

Minun pitää nimittäin olla edustava, pääsen takaisin Nummeen. Odotan sitä innoissani. En varmaan malta nukkua päivisinkään kun odotan töihin pääsyä. Olen kuullut, että minulla on paljon uusia kavereita. Koira ja hevonen ja lehmä. Muitakin kavereita on, mutta nämä kuulemma kuuluvat tiimiini. Minusta tulee tiiminvetäjä! Vetäminen tarkoittaa, että voin antaa lehmän, hevosen ja koiran

tehdä kaikki ikävät ja tylsät vartiointihommat ja minä vain sanon minne mennään.

Tässä Maikku oikaisi minua ja sanoi, ettei se ihan noin mene. Minun pitää opettaa osa töistäni uusille kavereille ja samalla pitää hanskassa koko homma. Tarkoittaa, että minulla on entistä suurempi vas-tuu. Vastuu on jotain tosi vaikeaa ja painaa kovasti hartioita.

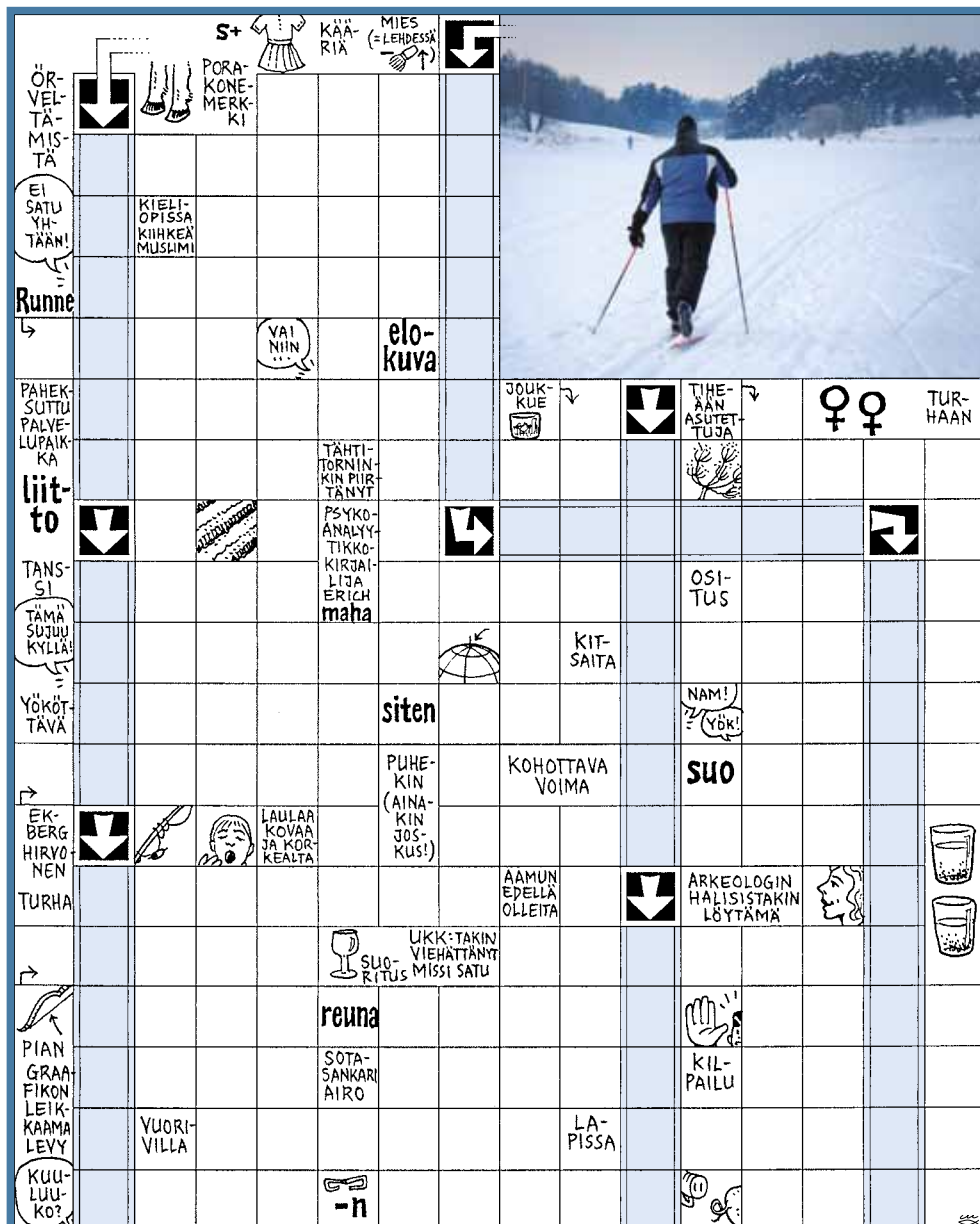
Onneksi pöllöillä ei ole hartioita eikä muuten ole hanskojakaan! Joten eiköhän me selvitä hyvin meidän tiimissä. Tulkaa katsomaan!

Maikku

KoroiSet-ristikko

Ristikon laatija: Erkki Kiiski

Ristikon oikea ratkaisu löytyy osoitteesta www.koroinen.fi

Nurmiska

Halinen oli 1940- ja 50-luvuilla kyläyhteisö, jossa kaikki tunsivat toisensa. Miehet tunnettiin sukunimeltä. Naisilla taas oli arvonimiä. Koska oli kolme maatila, oli myös kolme emäntää, kaksi rouvaa ja taisi joku neitikin olla, mutta muut olivat **Jokiska, Lehtoska, Saloska** ja mitä nyt heitä olikin. Joidenkin sukunimiin joskus liitettiin myös etunimi. Nurmiska ei ole haukkumanimi, vaan siitä tunnettiin **Anna Nurmi**. Hänen etunimensä tulin tietämään vasta vuosi sitten, kun sitä sisareltani kyselin. Niin selvänä näitä päätöksiä pidettiin, ettei etunimiä tarvittu.

Nurmiskasta muutama muistelu. Hän kulki vähän etukumarassa ja askeleet olivat lyhyet. Hänellä oli päässä liina, joka oli leuan alta solmussa. **Juho** ja Anna Nurmi muuttivat asumaan tuohon entiseen ampumaradan pavilioniin sodan aikana ehkä vuonna -42. Mökki oli todella vaatimaton. Veden he noutivat mäen toisella puolella olevasta hetteestä. Se on vieläkin heikosti havaittavissa rinteessä, jossa kuntopolku alittaa Paavinkadun. Sanoimme sitä "Nurmiskan lähteeksi".

Rantin talossa oli ollut hernekeittopäivä ja meidät pojat, **Rantin Heikki** ja minut, pantiin viemään keittoa kannulla Nurmille, tuonne mökille, joka oli silloin metsän keskellä. Mieliimme on jäänyt, kun kannun pesemisestä ei oikein tahtonut tulla mitään. Nurmiska hoputti tytärtään ja me katsoimme, kuinka ulkona pimeys lisääntyi. Lopulta pääsimme lähtemään. Sodan aikaan annettiin sireenillä lyhyt äänimerkki, jolloin ikkunoista ei saanut enää näkyä valoa ulospäin. Kuulimme tuon äänimerkin ja muistan kuinka jännitimme kulkua pimeässä metsässä. Olin noin kymmenen vuoden ja Heikki minua pari vuotta nuorempi.

Mieleeni on jäänyt kuva Nurmiskasta nykyiseltä Valkkimyllynkujalta. Hän istui tien vierellä kirje kädessään ja itki. Hän oli saanut tiedon poikansa **Sakarin** kaatumisesta. Hänen oli vaikea uskoa tapahtunutta todeksi. Tuo kuva säilyy lähtemättömästi muistissani, ehkä myös siksi, kun parin viikon kulutta me saimme samanlaisen viestin veljeni kaatumisesta.

Eräs kuva vielä. Juho Nurmi oli syövän uuvuttamana kuollut. Nurmiska tuli hätäntyneenä meille, "mene nyt **Eetla** sinne, Juho varmaan kuoli". Äitini kertoi, kuinka vaikeaa oli avata ovi ja mennä sisälle, kun ei tiennyt, mitä oli vastassa. Juho oli todella kuollut.

Hyvä naapuruus oli silloin ehkä vielä suuremmas-arvossa kuin näinä päivinä. Aika usein Nurmiska istui meillä päiväkahvilla, oltiin ennen eletty lähinaapureina monet vuodet.

Aulis Katajamäki

Aulis Katajamäki on syntyperäinen Halislainen ja asunut täällä 70 vuotta. Nykyään hän asuu Uittamolla.

Maarit Jalolle on lasten harrastustoiminnan kehittäminen ollut tärkeää työtä.

Vuoden 2009 Halisakka ja Halisukko

Kevätkesän Halisilassa julkistetut vuoden 2009 Halisakka ja Halisukko olivat kumpikin iloisen yllättyneitä saamastaan arvonimestä. Vaikka valitut arvonimen haltijat eivät vaikutakaan kovin akkamaiselta tai ukkoistuneelta, on molemmilla merkittävät ansiot alueen yhteishengen vahvistamisessa ja alueen tunnetuksi tekemisessä.

Vuoden 2009 Halisakaksi valittiin **Maarit Jalo**, joka toimii Nummenpakan yhtenäiskoulun apulaisrehtorina vastuualueenaan alakoulut Nummessa ja Halisissa. Maarit Jalo on toiminut nykyisessä tehtävässään 4 vuoden ajan. Halisakan arvon hän arvelee juontavan toiminnastaan kouluisten harrastekerhojen alkuunpanijana ja kehittäjänä yhdessä nuoriso- ja liikunta-toimen kanssa.

– Idea lähti oppilaiden tarpeesta saada ohjattua toimin-

taa iltapäiviksi. Koska alueelle ei ollut mahdollista saada uusia liikunta- tai muita vapaa-ajan toimintatiloja, tuli mieleen ajatus koulutilojen käytöstä iltapäivisin alueen lasten harrastustilana. Yhteistyössä Turun kaupungin liikuntatoimen ja nuorisotyön kanssa sekä opetushallituksen hankerahoituksen turvin aloitettiin harrastekerhot, joiden yhtenä tavoitteena on monikulttuuristen taitojen edistäminen.

– Lasten kannalta on tär-

keää, että harrastustoiminta tapahtuu lähellä kotia. Perheet arvostavat myös sitä, että tuttu koulu on mukana toiminnan ohjaamisessa. Kerhot tarjoavat korkeatasoista opastusta ja harrastamisen mahdollisuuksia. Kerhoihin voivat osallistua kaikki halukkaat Halisten koulun 3-6 lk oppilaat. Tarjolla on ollut mm. supersuosittu elokuvakerho, leikkiteatteriryhmä, ”Luovat kädet” -askarteluterho sekä ulkoliikuntavälineiden lainaustoimintaa. Tämän kevään uutuutena on Vimman mediapajan toteuttama mediaryhmä 5.-7.-luokkaisille. Toukokuussa pidetään ryhmien yhteiset päätösjuhlat, joissa esitellään kerhojen aikaansaannoksia eli valmituneita elokuvia, animaatioita, näytelmiä sekä askartelutöitä. Kerhot ovat myös esiintyneet Halisten alueen yleisötilaisuuksissa kuten mm. Halisilassa, kertoo Maarit Jalo tyytyväisenä.

– Koulumme oppilaista on 30% maahanmuuttajaper-

heiden lapsia, joiden voi olla vaikeaa löytää väyliä harrastusten pariin. Toisaalta on arvokasta, että näissä kerhoissa eri kansallisuudet harrastavat yhdessä ja oppivat siten tuntemaan toisiaan.

Innostuksensa kotiseututyöhön Maarit Jalo katsoo siirtyneen kodin perintönä. Hänen isänsä on kotiseutuaktivisti Salonseudulla ja äiti harrastaa sukututkimusta. Maarit Jalo muutti Salosta Turkuun opiskelujen myötä ja on siitä lähtien opettanut ja vaikuttanut tällä alueella. Nykyisin hän asuu Varissuolla perheensä kanssa.

Tulevaisuuden toiveinaan Halisten alueen suhteen Maarit Jalo mainitsee erityisesti lisää kokoonntumis- ja monitoimitiloja nuorisolle sekä koko asukkaistolle yhteisiä harrastustoimintoja, jotka houkutelisivat mukaan yhä laajempia piirejä. – Uskon vahvasti, että alueellisella harrastustoiminnalla voidaan merkittävästi auttaa ihmisiä juurtu-

maan asuinalueelleen ja tuntemaan kotiseutunsa tärkeäksi ja arvokkaaksi, arvioi Maarit Jalo Halisten alueen yhteishengen kehittämisestä.

Vuoden 2009 Halisukkoa tapaamaan mennessä ovea avaamaan tuli talviseen pyöräilyasuun sonnustautunut **Matti Salonen**, joka toivoi tulevansa kuvatuksi pyörän selässä, koska pyöräily on hänelle tärkeä harrastus, ellei suorastaan intohimo. Lähiseudun asukkaat tunnustavat oitis miehen, joka pyöräilee kelillä kuin kelillä vuoden ympäri työmatkansa ja usein vielä iltasella tekee pitemmän pyörälenkin. Kysyttäessä pakkasrajaa pyöräilylle, Matti Salonen tokaisi, että ”pyörä hyytyy taatusti ennen kuin mies”. Talvikäytössä olevassa pyörässä on asianmukaiset talvirenkäat nastoineen ja pakkasöljyineen. Autotallista löytyi vielä kaksi muuta pyörää kovaa maantieajoa ja maastopyöräilyä varten. Kesällä erityistä hupia tuottaa maastopyöräily pitkin lähiseudun metsäpolkuja. Pyöräilyn lisäksi tämän liikunnallisen miehen harrastuksiin kuuluu murtomaahiihto ja kesällä suunnistus.

Vaikka Matti Saloselle olisi ehkä parhaiten sopinut ”pyöräilyneuvoksen” titteli, on Halisukon arvollekin vahvat perusteet useiden vuosien toiminnasta Halisten omakotiyhdistyksen puumiehenä. – Kiinnostus yhdistyksen toimintaan syntyi alunperin lähimetsässä talkootyönä tehdyn metsän harvennus- ja sii-

vousprojektin yhteydessä. Toimin risusavotan vetäjänä ja pääsin sitä kautta mukaan yhdistyksen toimintaan, Matti Salonen kertoo. Vuosien aikana hän on mm. hoitanut pitkään omakotiyhdistyksen sihteerin töitä.

Matti Salonen toimii Turun kaupungin liikenneinsinöörinä, jonka toimintakuva kuuluu mm. liikennevalosuunnittelua, kaavoituksen suunnittelua liikennejärjestelyjen osalta ja yleisesti liikenneolojen kehittämistä kaupungin alueella. Ymmärrettävästi pyörätiet ja muut kevyen liikenteen väylät on erityisesti huomioitu Matti Salosen johtamissa suunnitelmissa. Muutama vuosi sitten Aurajoen rantaan rakennettu kävely- ja pyöräilytie on hänen suosikkinsa. Matti Salonen on syntyperäinen turkulainen ja asunut täällä koko ikänsä lukuun ottamatta muutamia Espoossa ja Uudessakaupungissa opiskelu- ja työpaikan vuoksi vietettyjä vuosia. Viimeiset 16 vuotta asuinpaikkana on ollut omakotitalo Halisissa.

Terveisinä Koroiset-lehden lukijoille Halisukko innostaa kaikkia käyttämään hyväksi ja nauttimaan Halisten alueen loistavista ulkoilu- maastoista. – Jatkossa toivoisin Aurajoen rantojen liikuntamahdollisuuksien kehittämistä edelleen Liedon suuntaan. Jokiranta suo erinomaisen mahdollisuuden monenlaisten ulkoilulajien harrastamiseen kauniissa ja rauhallisissa ympäristöissä.

Teksti: Tuula Manner
Kuvat: Sauli Forsman

Pyöräily on Matti Salosen intohimo.

Tiedätkö, missä autopesussa kannat vastuuta ympäristöstä?

Wash & Drive on ainoa autopesuketju Suomessa, joka käyttää ainoastaan virallisesti testattuja, ympäristömerkittyjä pesuaineita. Autopesun jälkeen jätevedet eivät joudu luontoon, vaan käsitellään lainmukaisesti.

Uusi Wash & Drive-autopesu – mukavin tapa näyttää hyvältä.

Meillä voit maksaa **kätevästi kännykällä** käteisellä tai luottokortilla. **Pesu on avoinna 24 h** - joten pese silloin kun sinulle parhaiten sopii.

St1 Halinen Gregorius IX:n tie 12, Turku, puh 044 056 7183

Wash & Drive+

Ei paha energiayhtiö

ELÄMÄÄ ILMAN SILMÄLASEJA

Turun Silmälasery Oy:ssä on tehty vuodesta 1997 lähtien yli 10 000 taittovirheiden laserleikkausta ja 97 % asiakkaistamme on päässyt eroon silmälaseistaan.

Hankkiudu eroon silmälaseista. Varaa aika (02) 250 7350. www.turunsilmalaser.fi

Meiltä saat bonusta!

Lisätietoja www.s-kanava.fi

TURUN SILMÄLASER

Lääkäritalo Pulssi, Rauhankatu 4, (02) 250 7350

Pojat ongella Aurajoella

Kesää – ja jäiden lähtöä Aurajoesta odotellessamme lämmitellään muistoja Aurajoen kulttuurihistorian ehkä vähiten kirjoitetusta aiheesta, pojat ongella Aurajoella.

Eräs maailman tunnetuin ”poikaviikari” on **Mark Twainin** poikaromaanin Huckleberry Finn. Huck oli innokas onkija ja vietti kaveriensä kanssa leppoisia kesäpäiviä Mississippin-joella. Huckin seikkailut lienevät kerronnanaltaan jo vanhanaikaisia nykypäivän tietokoneajan lapsille mutta on todella herkkää kerrontaa onkipojasta.

Palataan hivenen pienemmälle joelle, Aurajoelle. Aurajoen rannoilla on satojen vuosien aikana istuskellut lapsia ja nuorukaisia ongella. Oli lapsia jotka viihtyivät rannoilla uimassa ja muuten leikkimässä ja oli niitä joille harrastuksesta tuli todellinen, satoi tai paistoi. Onkiminen lasten harrastuksena toi tulostakin, saihan talon kissa tuoretta pikkukalaa aina silloin tällöin miten kala sattui ottamaan koukkuun. Keväisin jäiden lähdön jälkeen kun lahnan kutuaika oli, saattoi pienten kalastajien koukkuun jäädä isoja lahjoja eikä ne hauetakaan matoa vie-

rastaneet kun olivat syönnillä. Eivät katsoneet kenen koukku siellä oli.

Taito kasvoi iän myötä mutta koukku, paino, korkki, punottu narusiima ja ongenvapa pysyivätkin aina samoina.

Varmasti tämänkin päivän pojilla ja myöskin tytöillä on

edelleen se sama viehtymys ongintaan, valitettavasti nykypäivänä tietokonepelit ovat vieneet valtaosan lasten harrastuksista, onkivälineitä kyllä riittää, turhankin laajoja valikoimia. Onkimisessa ei tarvita kuin ne samat välineet mitä oli 100 vuottakin sitten, vain hieman moderni-

Pentti Levosen lyijykynäpiirros tuntemattoman taiteilijan maalauksesta Huckleberry Finn. Piirros oli SM-Koho -97 Aurajoella esitelehden kansikuvana.

soituina.

Suomen Vapaa-ajan Kalastajaliitto ja yksittäiset kalastusseurat ovat huomioineet kyllä tämän kehityssuunnan ja asiaan on hivenen saatukin korjausta.

Vaikuttaa siltä että Aurajokeen on vaikeampi saada onkijoita meren läheisyyden takia siis pitää uskoa vain ettei kannata lähteä Aurajokea edemmäs kalaan.

KoroiSet-lehti ja Turun Kala ja Erä ry. järjestävät onkikilpailut Aurajoella Halisissa lauantaina 12.6. sarjat: nuoret alle 16v., miehet, miesveteraanit, naiset, naisveteraanit, jos paikalle tulee alle 10-vuotiaita varataan heillekin sarja.

Pentti Levonen,
Turun Kala ja Erä ry.

Meille on helppo tulla

Raunistulan Apteekki

Ilmaiset parkkipaikat oven vieressä

Invapaikka, pyörätuoliluiska ja automaattiovet

Avoinna: arkisin 9-19 ja lauantaisin 9-15

Satakunnantie 19, Turku
puh ja fax 020 740 4300
www.raunistulanapteekki.fi

SAUTILA OY

Turkulainen kuljetusyritys
kolmannessa polvessa

- Vaihtolavakuljetukset • Vaihtolavojen vuokraus • Koukkuvaihtolavakuljetukset yhdistelmäautoilla max. 120m³ • Sepeli-, sora- ja multatoimitukset • Lumiurakat
- Teiden kastelut • Nosturiauto kappaletavarakuljetuksiin • Lavettikuljetukset • Kaivuupalvelut
- Maa-ainesten kuormausta • Pyöräkuormaajapalvelut

Riimukatu 11, 20380 Turku Puh. (02) 242 6416 Fax (02) 242 6335
 0400 221 314 0400 221 316 email: sautila@sautila.com www.sautila.com

Topinojan jätekeskus palvelee aamusta iltaan!

Monipuoliset vastaanottopalvelut käytössänne arkisin klo 6.30–21.00

Topinoja palvelee normaalien aukiolojen lisäksi joka kesäkuukauden ensimmäisenä lauantaina klo 9–14.

Topinojan jätekeskus Pitkäsaarenkatu 7, Turku

Maksutta vastaanotetaan lajitellut pienkuormat:

- puhdasta, pintakäsittelemätöntä puuta, risuja
- hiekoitushiekkaa, puhdasta ylijäämämaata
- metalliromua sekä sähkö- ja elektroniikkaromua
- kotitalouksien ongelmajätteitä
- kyllästettyä puuta (alle 1 m³)
- betoni- ja tiilijätettä (raekoko tiiliskivestä alaspäin).

Sekalaisilla jätteillä ja rakennusjätteillä on vastaanottomaksu.

Jäteneuvonta (0200 47470 (pvm/mpm)

TURUN SEUDUN JÄTEHUOLTO

www.tsj.fi

Lakipalvelu Leinonen

Puh 040 7425 061

LPL

Parturiputtiikki

Ruunikokatu 6, 20380 Turku
(02) 238 4710

Ilman ajanvarausta
ma–pe 9–17
la 9–13
kesälauantait suljettu
(kesä–syyskuu)

OP-bonuksilla ei ole ylärajaa.

OP-bonusasiakkaana saat OP-bonusta ihan tavallisesta pankkiasioinnista, kuten lainoista, säästöistä ja OP-Visalla maksamisesta. Jos asioit kanssamme paljon, saat paljon bonusta. OP-bonuksilla ei ole mitään ylärajaa. OP-bonuksia voi käyttää vaikkapa Pohjolan vakuutusmaksujen maksamiseen. Keskittämällä voit säästää huomattavia summia. Lisätietoja ja bonuslaskurin löydät osoitteesta op.fi/bonus. Etua elämään. OP-Pohjolasta.

OP-bonusasiakas on sellainen Osuuspankin omistajajäsen, jonka oma tai perheen yhteinen pankkiasiointi on vähintään 5 000 euroa kuukaudessa.

Turun Seudun OP

Turun kristillinen opisto

Oikeustiede

23.8.2010–29.4.2011

Yleinen teologia

23.8.2010–29.4.2011

Psykologia ja kasvatustiede

23.8.2010–29.4.2011

Kielet ja viestintä

23.8.2010–29.4.2011

Perusopetus

16.8.2010–27.5.2011

10-luokat eli lisäopetus

16.8.2010–27.5.2011

Lapsi- ja perhetyön

perustutkinto

16.8.2010–toukokuu 2013

Viittomakielisen ohjauksen

perustutkinto

16.8.2010–toukokuu 2013

Viittomakieli ja

visuaalinen kommunikointi

23.8.2010–17.12.2010

Turun kristillinen opisto
Lustokatu 7, 20380 Turku
puh. (02) 412 3500
info.tko@tk-opisto.fi
www.tk-opisto.fi

Maarian Allas ry:n yleisötilaisuus sunnuntaina
21.2.2010 klo 15.00 - 17.00 Maarian Mahdin
Urheilumajalla, Paimalantie 305.

Ekopsykologi, kasvatustiet. lis. Riitta Wahlström on perehtynyt uusimpaan tieteelliseen tutkimukseen vedestä. Tilaisuudessa kuullaan tiedemies-ten tutkimustuloksia veden informaatiokyvystä, veden muuttumisesta sekä ihmisen ja veden monimutkaisesta vuorovaikutuksesta. Tilaisuudessa esitellään uusinta DVD:tä aiheesta ja tri Masuru Emoton valokuvia veden molekyylirakenteen muutoksista erilaisten vaikutusten kautta. Tervetuloa! Bussi nro 221 tai 22.

Vaso Oy: yhteisöllisyyden ja luonnon monimuotoisuuden lisääminen kaupunkiyhteisössä

Tule mukaan tutustumaan omaan luontoympäristöön ja toimimaan luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi!

Perinteisen maankäytön muuttumisen vuoksi tietyntyyppiset kasvillisuusympäristöt, kuten kedot taantuvat ja niiden tietyillä kasvilajeilla elävät hyönteiset, mm. päiväperhoset harvinaistuvat. Vanhojen metsien katoaminen tehokkaan metsien talouskäytön myötä kaventaa koloissa pesivien lintujen lisääntymismahdollisuuksia.

Halinen on hieno, luonnonläheinen, lähellä keskustaa sijaitseva nuori asuinalue, jolla on paljon uusia asukkaita ja asukasvaihtuvuutta. Haluamme lisätä myös Halisten alueen ihmisten yhteisöllisyyden tunnetta.

Halisten asukkaiden Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy:n tukema projekti tähtää luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen yhteisöllisissä merkeissä.

Käytännössä tavoitteemme on yhdessä halilaisten kanssa perustaa ainakin yksi tai useampi keto ja sijoittaa sopiville paikoille noin 30 lintujen pesäpönttöä. Projektista kiinnostuneista kerätään talkoojoukko, joka ottaa vastatakseen katon/ketojen hoidon ja linnunpönttöjen sijoittamisen sopiviin paikkoihin sekä pönttöjen vuosittaisen puhdistamisen.

Yhteyshenkilöt: Johanna Lampinen
(sähköposti: johlampi@gmail.com) ja Tomi Laukka

Maarian
seurakunta

www.maarianseurakunta.fi

Halisten seurakuntakoti

Maanantai

8.30-11.30 Päiväkerho

11-17 Iltapäiväkerho

16.30-19 Perhemuskari

18-20 Raamattupiiri (parittomat viikot)

Tiistai

9-10 Diakonin päivystys

11-17 Iltapäiväkerho

16-17.30 Kokkikerho (joka toinen tiistai)

17.30-19 Partio

18-19.30 Partio

Keskiviikko

11-17 Iltapäiväkerho

17.30-19 Kaakaopähkoulou (kuukauden ensimmäinen keskiviikko)

18-19 Partio

Torstai

8.30-11.30 Päiväkerho

11-17 Iltapäiväkerho

9-10 Diakonin päivystys

17-18 Nuorisotyöntekijöiden päivystys

18-21 Evästä reppuun

18-20 Romanien Raamattupiiri (kuukauden viimeinen torstai)

Perjantai

9.30-11 Perhekerho

11-17 Iltapäiväkerho

Sunnuntai

Sunnuntailounaat

14.2. klo 12-13

14.3. klo 12-13

11.4. klo 12-13

9.5. klo 12-13

Diakoniatyöntekijän vastaanotto

Diakoniatyöntekijä Erja Perälän vastaanottoajat Halisten srk.talolla: ti & to klo 9-10:30, puh. 02-261 7476.

Maarian pappilan pihapiiri

Irtisanottujen juttutupa joka tiistai klo 10-12

Nuorekkaat eläkeläiset & päiväpiiri pappilan pihapiirissä tiistaisin klo 13 (parilliset viikot)

Nuor. eläkeläisten kaupunkikävelyt, vetäjänä Tuula ja Pekka Walden (p. 050-5234662)

2.3 Martin kirkolta

13.4 Paikka vielä avoin

Virsikaraokeillat pappilan tallissa, vetäjänä Taina Laurén

4.3. klo 18

8.4. klo 18

6.5. klo 18

Maarian kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 10

Tuhkakeskiviikon iltakirkko 17.2. klo 18. J.S.Bach: Aus der Tiefen rufe ich, Herr, zu dir BWV 131. Maarian kamarikuoro, joht. Tero Niemi, Volante, Heikki Rainio, Jouni Kuorikoski.

Sanan ja rukouksen ilta 21.2. klo 18. Seppo Juntunen.

Hengellisten laulujen toivekonsertti 3.3. klo 19, laulattajana kanttori Heikki Rainio.

Kevätlaulajaiset 5.5. klo 18:30.

Maarian nuorisokuoro joht. Ulla Vuola.

Perinteinen äitienpäivän konsertti 9.5. klo 16.

CCI-kuorojen ryhmät.

Edullista majoitusta Turussa

Ajalla 1.6.–15.8.2010 myös hostelli

Ryhmille erikoishinnat

Runsasta paikoitustilaa

Hyvät joukkoliikenneyhteydet

Lounas arkisin klo 11–13

Lounaslista: www.linnasmaki.fi

Kelan tukema opiskelijalounas

LINNASMÄKI
 Kongressikeskus-hotelli

Lustokatu 7
20380 Turku
puh. (02) 412 3500
www.linnasmaki.fi

Tule Naisten ja lasten avoimeen olohuoneeseen, monikulttuuriseen Opetuskoti Mustikkaan arkisin klo 11–15 välisenä aikana. Meillä tehdään käsitöitä, laitetaan ruokaa, pelataan pelejä ja autetaan toisiamme erilaisissa arjen pulmissa.

Voit tulla mukaan harrastamaan tai tuoda oman harrastuksesi muiden kävijöiden iloksi. Vapaaehtoisia tarvitaan monenlaisiin mielenkiintoisiin tehtäviin.

Koululaisten läksykerho auttaa koululaisia tiistaisin klo 13–15 ja torstaisin klo 14–16 läksyissä ja oppimisessa.

Tervetuloa!

Opetuskotiohjaaja Shno Habib, puh. 040 5435 347

www.sateenkaarikoto.fi

osoite: Kardinaalinkatu 3 P 151, 20540 Turku

Kahvila Koroinen
 Avoimena sunnuntaisin klo 11-15

Tule nauttimaan tuoreista, paikan päällä leivotuista leivonnaisista ja ainutlaatuisesta tunnelmasta maalaismaisemissa!

Kahvilan tiloja on mahdollista vuokrata juhlia, kokouksia, tapaamisia ja kursseja varten. Meiltä voit tilata myös tarjoilun!

Myös saunaa voi vuokrata! Pihassamme oleva puusauna tarjoaa rentouttavat löylyt.

Tilaukset numerosta
 040-3600 830 tai sähköpostitse
kahvilakoroinen@hotmail.com

Kahvila Koroinen
 Koroistentie 2, Turku

Hamaron pienkiinteistöomistajain yhdistys ry:n vuosikokous

pidetään tiistaina 16.3.2010 Turun kristillisen opiston pienessä auditoriossa klo 18. Turku Energia tulee kertomaan tulevasta toiminnastaan ja tarjoaa kokouskahvit klo 17.30 alkaen opiston kahviossa.

Jäsenmaksun maksaminen kokouksen yhteydessä on mahdollista ja samalla saa jäsenkortin mukaansa.

Johtokunta toivottaa kaikki jäsenet tervetulleeksi kokoukseen.